

steklar

LETNIK XXV
HRASTNIK, 13. 6. 1983
IZHAJA OD LETA 1959

GLASILO DELAVCEV STEKLARNE HRASTNIK

Strnimo moči za korake naprej!

24. junija 1983 se bomo v Steklarni in Sijaju dokončno odločili o združitvi v novo delovno organizacijo

V teh dneh so delavski sveti temeljnih organizacij Steklarne in Sijaja sprejeli sklepe o razpisu referenduma, s katerim naj bi se delavci v obeh DO odločili o združitvi v novo delovno organizacijo.

Tako smo torej prišli do zaključne faze po večmesečnih temeljitih razprav na sejah dru-

ženopolitičnih organizacij in samoupravnih organov. Sklepno dejanje pa bomo opravili 24. junija 1983, ko bomo še v pisni obliki vsak posameznik in vsi skupaj odločili in rekli svoj »za«, da v bodoče poslujemo združeni, torej kot nova delovna organizacija z imenom STEKLARNA—SIJAJ HRASTNIK, kajti iz vseh do-

sedanjih razprav veje ugotovitev, da bomo tako združeni v bodoče lahko dosegali še boljše poslovne rezultate.

Postopek združevanja je običajno dolgotrajen in zahteven proces. In ker smo tik pred odločitvijo, naj zapišemo še nekaj besed o vsebini, načinu oziroma postopku glasovanja.

Pred vami je Samoupravni sporazum, katerega ime je morda nekoliko dolgo, vendar pa njegova vsebina pove bistvo sedanjih in bodočih dogajanj v obeh DO ter odločanja na referendumu.

Vsebina Samoupravnega sporazuma se je od osnutka pa do predloga o katerem bomo glasovali, spreminjala in dopolnjevala, kajti v času razprav je bilo danih vrsta pripomb od delavcev iz obeh DO, Gospodarske zbornice Slovenije, pa tudi drugih zunanjih institucij.

Vse to pa je nedvomno pripomoglo, da predlog sporazuma zajema takšno poslovanje, kot ga določa Zakon o združenem delu. Predstavlja udeležbo na skupnem prihodku, še vedno pa je zanj karakteristično to, da gre za neomejeno solidarno odgovornost med temeljnimi organizacijami.

Lahko smo torej prepričani, da bomo združeni, zmogljivosti s kakršnimi razpolagamo, še racionalneje izkoristili, povečali skušne možnosti za investicije in posodabljanje, lažje bomo povečali izvozne možnosti in si zagotovili sigurnejši jutri.

Že večkrat je bilo postavljeno vprašanje pravice glasovanja na referendumu. Odgovor na to vprašanje je sedaj jase. Na referendumu bodo glasovali delavci vseh temeljnih organizacij iz Steklarne in Sijaja in sicer o sprejetju SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O ZDRUŽEVANJU TEMELJNIH ORGANIZACIJ V NOVE TEMELJNE ORGANIZACIJE IN ZDRUŽEVANJE TEMELJNIH ORGANIZACIJ V DO STEKLARNA—SIJAJ HRASTNIK, kar pomeni, da bomo s sprejetjem tega sporazuma sprejeli tudi takšno organiziranost TOZD v novi DO, kot je zapisano v 2. oziroma 9. členu sporazuma.

Morda je potrebno ponovno poudariti, da delavci delovnih skupnosti v Sijaju kot tudi v Steklarni ne bodo glasovali, ker tako določa Zakon o združenem delu in ker o formiranju delovne skupnosti skupnih služb odločajo združene temeljne organizacije. Tudi to vprašanje rešuje sporazum. Predvideva, da ob združitvi v novo delovno organizacijo združene temeljne organizacije ustanovijo delovno skupnost, ki bo zanje opravljala vsa potrebna administrativno tehnična opravila.

In kaj naj rečem ob tem pomembnem dogodku še v imenu glasila Steklar? Sklep predsedstva akcijske konference, da vas o celotnem dogajanju na tem področju obveščamo preko Steklarja, smo si v uredništvu prizadevali kar najbolje realizirati. Prav zato je Steklar že v preteklih mesecih »prihajal« tudi v Sijaj. Kako smo to nalogo realizirali, o tem presojajte vi, dragi bralci, člani kolektivov v obeh DO. Toda v tem trenutku v uredništvu že razmišljamo o vsebinski zasnovi prihodnje in nadaljnjih številok Steklarja, torej po tem, ko bomo že oddali svoj »za«.

Mili Kobal

Mednarodna konferenca IAA

Leto 1983 je proglašeno s strani OZN kot leto komuniciranja. V tem smislu je potekala tudi mednarodna konferenca ekonomskih propagandistov (International IAA konference) v Beogradu od 15. do 18. maja. Konferenca je prvič potekala v kakšni vzhodno evropski državi, otvorila pa jo je predsednica ZIS tov. Milka Platinic. Uvodni referat je imel tovariš Milenko Bojanič, zvezni sekretar za zunanjo trgovino. Tovariš Božin Jovanović, predsednik zvezne gospodarske zbornice pa je podal obširen referat na temo »Države v razvoju in vloga ekonomske propagande v borbi za nov gospodarski red in napredek mednarodne trgovine«.

Omeniti je treba prisotnost večjega števila uglednih predstavnikov IAA (1) iz vsega sveta, na čelu s predstavnikom te organizacije gospodom Clodom Chauvertom, potem vodilnih predstavnikov UNESCO, ICC (mednarodna gospodarska zbornica), UFI (mednarodna zveza sejmov) itd. Toliko o zunanjem ogledu konference.

Marsikdo se bo vprašal, kaj je propaganda? Propaganda ima naploh več obrazov; v rokah enega je zastava napredka, v rokah drugega izvesek pobude. Nekje služi »konkurenčni tekmi gospodarstva«, drugje »informiranosti potrošnika«, povsem drugje le političnim ciljem oblasti. Propaganda je pravzaprav vsaka informacija pri kateri ima tisti, ki jo razglašajo, večji interes od tistega, ki mu je namenjena. Če je ta interes ekonomski, je propaganda ekonomska, če je interes kulturni je proganda kulturna, kadar pa je interes politični, je tudi njegova propaganda politična. Resnične razlike niso toliko med »kapitalistično«, »komunistično«, »transnacionalno« ali »nacionalistično« propagando, kolikor so razlike med interesi, katerim te propagande služijo. Katerim interesom služi pri nas?

Ekonomska propaganda, tako kot vse družbene aktivnosti, ne more obstajati in rasti sama zase. Gre predvsem za gospodarsko, družbenopolitično in socialno okolje. V trenutkih težke ekonomske krize se moramo zavedati, da imamo relativno zaostalo gospodarsko okolje; miselnost v OZD še zdaleč ni prešla proizvodno-tehnološke in prodajne usmeritve. Povsem nerazvite ostajajo vse tiste funkcije trženja, ki bi lahko vzpodbudile in razvile trdne komunikacije kot del tržnega spleta. Dobršen del subjektov v gospodarskem okolju se tega zaveda, vendar je brez potrebne energije, ker jo jemlje družbenopolitično okolje. Nenehno administrativno odrejanje postopanja v OZD, ki prihaja iz družbenopolitičnega okolja, veže roke tržnim funkcijam in vzpostavlja negotovost v kateri je izredno težko planiranje in odločanje, trženje z eno besedo. Tako imamo na eni strani ambiciozne, sposobne, tiste, ki hočejo prodajati več in bolje, na drugi strani pa neproduktivne, birokratske, ki se zavzemajo za socializacijo stroškov in odgovornosti, kar vodi k stagnaciji.

Ekonomska propaganda Steklarne Hrastnik: katalogi, embalaža, sejmi...

Posledica stagnacije je tudi pomanjkanje proizvodov in konkurenčnosti, tu pa ekonomska propaganda ne more več odigrati ekonomske vloge, temveč le še kakšno drugačno — na primer osveščevalno (politično): trošimo manj, obnašajmo se stabilizacijsko, varčujmo, jejmo drugače itd. Tudi tu je aspekt propagande, posebno v naših razmerah. Vendar je vloga ekonomske propagande, še posebej v pogledu mednarodne trgovine (izvoza) čisto drugačna. Vemo, da so komunikacije (torej ekonomska propaganda) nepogrešljiva pomoč vsem proizvodnim gospodarskim panogam, saj hkrati ustvarijo pogoje za nova vlaganja in s tem ustrezno rast trgovine. Učinkovite komunikacije, še zlasti mednarodne, so življenjskega pomena, tako za razvite kot države v

Nekateri (redki) izdelki Jugoslavije, ki zunaj nastopajo pod lastnim imenom

Trdnejša socialna varnost le na podlagi boljšega gospodarjenja

Že ob obravnavi zaključnih računov za leto 1982, potem pa tudi na 4. seji republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije se je jasno pokazalo, da za večino delavcev ni nobenega dvoma o tem, da sta od boljšega dela in smotrnejšega gospodarjenja z družbenimi sredstvi odvisna tudi njihov osebni standard in socialna varnost. Prav zaradi tega so se tako ob obravnavi zaključnih računov in na seji republiškega sveta ZSS, ki je obravnavala družbeno-ekonomski položaj delavcev in zagotavljanje njihove socialne varnosti, zelo določno izkristalizirale vse tiste slabosti, nedosled-

nosti in napake, ki boljšega dela in gospodarjenja ne spodbujajo. Našejtmo samo glavne: administrativni posegi, ki vplivajo na pogoje gospodarjenja, njihovo stalno spreminjanje — vse to ne samo da ne zagotavlja dolgoročnejših ekonomskih spodbud, ampak tudi objektivno potiska samoupravno odločanje delavcev v ozadje oziroma omejuje njihove pristojnosti. Skokovito naraščanje cen in inflacija pa odločilno vpliva na zmanjševanje realnih osebnih dohodkov, prav tako pa ne spodbujata dobrega gospodarjenja in poslovnosti in sta

večkrat tudi objektivni razlog za izgube.

Razprave o osebnih dohodkih, ki so v sindikatu v zadnjem času večkrat v ospredju, so pokazale, podobno pa tudi večina protestnih prekinitev dela, da so osebni dohodki tista kategorija, kjer se najbolj neposredno in v končni posledici kažejo vse slabosti in nepravilnosti. Ob opozorilu o večjem padcu realnih osebnih dohodkov od resolucijsko načrtovanega pa so vse bolj glasne zahteve, da je treba čim hitreje in dosledno dodeliti in izpeljati nagrajevanje po delu in rezultatih dela.

V sindikatu ne moremo biti gluhi za kritike, češ da veljavna družbena merila (letne usmeritve) za rast sredstev za OD niso spodbujevalne, saj linearne rešitve prizadenejo predvsem delavce tistih ozdov, ki so v preteklosti ravnali gospodarno. Prav tako ni sprejemljivo, da delavci v nekaterih ozdih, ki v okviru normalnih delovnih obveznosti svoje delo uspešno opravljajo, dobijo za to delo nižji OD od zajamčenega.

Na 4. seji republiškega sveta ZSS so opozorili na slabosti in težave ter sprejeli usmeritve ZSS za gospodarjenje in zagotavljanje socialne varnosti delavcev. Stališča, priporočila in predlogi v teh usmeritvah so deloma namenjeni pristojnim republiškim in zveznim organom, ki predlagajo in sprejemajo ekonomske ukrepe, s katerimi moramo zagotoviti bolj usklajene in trdnejše pogoje gospodarjenja ter boljši družbeno-ekonomski položaj delavcev. Gre tako za spoštovanje in uresničevanje resolucije za letošnje leto na vseh ravneh in področjih in za program stabilizacije cen v letošnjem letu, ki je pogoj, da bo republiški svet ZSS dal soglasje k posameznim upravičnim predlogom za podražitev. Zmanjševanje porabe, tako v občini, republiki in zvezi, je nujno. Zato tudi davčna politika ne more biti zgolj v funkciji zbiranja sredstev za financiranje proračunov družbenopolitičnih skupnosti. Republiški svet ZSS je odboru udeležencev dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka v letu 1983 predlagal, naj na podlagi podatkov za prvo trimesečje prouči določila dogovora ter predlaga spremembe in dopolnitve, ki bodo spodbujale večjo proizvodnjo, produktivnost in izvoz.

Republiški svet je ugotovil, da sedanji način ugotavljanja višine z zakonom zajamčenega osebnega dohodka ne ustreza gibanjem življenjskih stroškov med letom, zato je predlagal spremembo zakona o zajamčenem osebnem dohodku.

Večji del stališč, opozoril, priporočil pa bo mogoče uveljaviti, če jih bodo zavestno zagovarjali na samoupravnih organih in se zanje borili vsaj sindikalni aktivisti. Se vedno so aktualna stališča iz lanskoletnega pisma republiškega sveta ZSS osnovnim organizacijam ZS. Kar zadeva zvišanje cen proizvodov in storitev, naj v sindikalnih organizacijah stalno spremljajo pobude za podražitev v svojih ozdih. Vsako povišanje — naj vztrajajo sindi-

kalne organizacije — morajo obravnavati samoupravni organi na podlagi razčlemba produktivnosti in stroškov ter predloga za zmanjševanje stroškov. Osnovne organizacije naj podprejo le take podražitve, ki bodo dejansko prispevale k odpravi cenovnih nesorazmerij.

V organizacijah združenega dela, kjer veliko delavcev prejema nizke ali celo zajamčene OD, naj osnovne organizacije sindikata skupaj s samoupravnimi organi ocenijo pogoje za pridobivanje dohodka v celotnem ozdu. Prav tako velja, naj ocenijo razmere v tistih ozdih, s katerimi združujejo delo in sredstva. V ozdu, ki dosega normalne delovne rezultate, ne bi smel nihče prejemati nižjega OD od zajamčenega, zato morajo osnovne organizacije sproti spremljati uresničevanje določil zakona v svojih ozdih.

Kar pa zadeva naložbe, morajo osnovne organizacije od poslovnih organov zahtevati, da predložijo analize o upravičenosti in smotrnosti naložb, tako preteklih kot sedanjih, in na tej podlagi oceniti odgovornost predlagateljev. Naložbe so seveda samo del rezultatov gospodarjenja. Sprotno spremljanje vseh rezultatov po trimesečjih, posebej pa po devetih mesecih — saj so ti podlaga za pripravo plana za prihodnje leto, je nadaljnja naloga osnovnih organizacij ZS in njihovih konferenc ter koordinacijskih odborov.

Zaradi naraščajočih izgub je pomembno, da bodo sindikalne organizacije in organi delavce spodbujali k pravočasnemu ugotavljanju in odpravljanju motenj v gospodarjenju ter k dohodkovnemu povezovanju proizvodno in tehnološko odvisnih ozdov. Če pa do izgube pride, pa bodo sindikati ob obravnavi sanacijskih programov zlasti pozorni na celovitost in kakovost programov ter ali zagotavljajo materialno in socialno varnost delavcev. Sindikalne organizacije naj se v ozdih, ki so poslovali z izgubo, zavzamejo, da bodo proučili dohodkovne odnose, odnose vzajemnosti in solidarnosti ter odnose skupnega rizika v poslovanju in pokrivanju izgub. Za to pa naj zahtevajo ustrezne spremembe in dopolnitve samoupravnih splošnih aktov. Osebni dohodki v ozdih z izgubo pa naj bodo kolikor mogoče odvisni od uspešnosti uresničevanja sanacijskega programa.

Hkrati s spodbujanjem za boljše delo pa čaka pri zagotavljanju socialne varnosti delavcev sindikat še nekaj nalog. Ustrezna organizacija in usposobljenost kadrovske-socialne službe v ozdih je nujen pogoj, da bi lahko redno spremljali socialno in materialno stanje delavcev in njihovih družin. Tudi sklad skupne porabe bo treba (čeprav ga ponekod niti oblikovati ne morejo) deliti kar najbolj diferencirano. Občasne oblike solidarnostne pomoči iz tega sklada pa naj bodo bolj izjema kot pravilo. V interesnih skupnostih pa bi veljalo preveriti merila in cenzuse — zaradi poenotenja vseh vrst družbenih pomoči. Poenotenje meril je namreč pogoj za uveljavitev skupne enotne evidence prejemnikov socialno-varnostnih pomoči.

Plakat za mednarodno konferenco IAA

razvoju, saj so hrbtenica njihovih naporov pri mednarodni menjavi.

Ob poznavanju omenjenih dejstev je seveda prisotno vprašanje, kaj pomeni konferenca IAA v Beogradu za nas. Ze priprave nanjo, seveda pa tudi konferenca sama, so opozorile določena okolja na pomembnost ekonomske propagande pri trženju izdelkov, storitev ali idej na domačem in tujih trgih. Prikaz vzorčnih primerov trženja iz svetovne elite (mpr. Volkswagen, Levi Strauss, Coca Cola, American Express, Opel itd.) na eni strani, kot tudi pripravljenost najodgovornejših v IAA za direktno pomoč v različnih oblikah (mpr. izobraževanje) našim agencijam in službam na drugi strani gotovo pomenita važen doprinos konference. Prav gotovo je pomembno spoznanje soodvisnosti razvitih in nerazvitih tudi na področju ekonomske

propagande in pa pomen nacionalnosti propagande — tudi če gre za proizvod, ki je poznan v svetovnem merilu (na pr. propaganda za avto Opel je vodena iz enega centra, a je v različnih državah različna — nacionalna).

Seveda pa ob vsem tem ostajajo odprta področja, ki kot že rečeno, tvorijo z ekonomsko propagando celoto. Nobena mednarodna konferenca nam ne more zagotoviti reševanje naših specifičnih gospodarskih problemov. Te lahko rešujemo sami, tako da damo odločno podporo sposobnim, odprtim tržiščem, večji svobodi delovanja tržnih instrumentov, večji vlogi samoupravljanja namesto birokratskega odločanja. Ob izpolnjevanju gornjega bi lahko od ekonomske propagande pričakovali in zahtevali pomembno podporo tudi na področju mednarodne trgovine.

Alojz Marcen

O standardu delavcev iz drugih republik

Glede na poslabšanje družbeno-ekonomskega položaja delavcev v zadnjem obdobju je medobčinski svet ZSS revirskih občin v svoj program dela vključil tudi obravnavo ocene izvajanja družbenega dogovora o minimalnih standardih za življenjske in kulturne razmere pri zaposlovanju, s poudarkom na delavcih iz drugih republik.

Kot osnova za realizacijo te naloge je služil vprašalnik, ki so ga v začetku leta 1983 izpolnile organizacije združenega dela v Zasavju in je bilo na ta način od 20.741 zaposlenih v Zasavju zajednih 17.902 delavcev, ter ugotovljeno, da znaša med njimi delež iz drugih republik 3.163 delavcev ali 17,68 %.

Člani medobčinskega sveta ZSS revirskih občin so se na seji v mesecu aprilu 1983 podrobneje seznanili s celotno analizo stanja, sprejeti pa so bili nekateri pomembni zaključki in ugotovitve.

Dejstvo je, da se je družbeno-ekonomski položaj delavcev v zadnjem obdobju poslabšal, o čemer pričajo razpoložljive uradne statistike. Izdelana analiza pa na eni strani nakazuje tudi ugotovitve, da družbeno-ekonomski položaj delavcev iz drugih republik in avtonomnih pokrajin bistveno ne odstopa od splošnega stanja.

Iz ocene izvajanja družbenega dogovora je moč razbrati pozitivne premike, do katerih smo prišli v našem revirskem prostoru, od sprejema dogovora v letu 1976 do danes.

Z doseženim stanjem pa vendarle ne moremo biti zadovoljni. Ugotovitve iz ocene opozarjajo zlasti na naslednje:

Organizacije združenega dela so z izvajanjem dosežane kadrovske politike dosegle neustrezno strukturo delavcev glede na šolsko in strokovno izobrazbo. Glede na to je nujno, da OZD skupaj z Revirsko delavsko univerzo in drugimi izobraževalnimi organizacijami pripravijo programe izobraževanja delavcev, ki nimajo ustrezne kvalifikacije. Gre namreč za to, da je v Zasavju 76 delavcev iz drugih republik nepismenih, da je zaposlenih okrog 40 % delavcev z nedokončano osnovno šolo. Vsekakor gre za zaskrbljujoče podatke, saj je nizek nivo izobrazbe v tesni povezavi s kvaliteto dela, produktivnostjo, vključevanjem v okolje, kjer delavec živi in dela ipd. Ena od rešitev stanja je poleg izobraževanja tudi nadaljnje ustreznejše zaposlovanje z namenom, da se izboljšajo neugodna kadrovska razmerja.

Dosti večjo vlogo pri zaposlovanju teh delavcev morajo odigrati tudi samoupravne skupnosti za zaposlovanje.

Obdelani podatki so pokazali tudi zelo visoko fluktuacijo delavcev. Z doseganjem boljše kadrovske strukture, ustreznejšim informiranjem med OZD o delavcih, ki pogosto menjavajo zaposlitve, z učinkovitejšim razreševanjem stanovanjskih vprašanj, prehrane delavcev, nagrajevanja po delu ter boljšim vključevanjem v samoupravno in družbeno-politično delo je potrebno zmanjšati fluktuacijo.

12 OZD v Revirjih razpolaga s skupno 28 samskimi domovi, s celotno kapaciteto 1.798 ležišč. Stanje po samskih domovih je zelo različno. Zato je bil sprejet zaključek, da se konkretne osnovne organizacije zveze sindikatov seznanijo z razmerami, ki vladajo v samskih domovih in si prizadevajo za izboljšanje negativnih stanj. V okviru občinskega komiteja ZKS Hrastnik je bil podan tudi predlog, da se npr. dvakrat letno izvršijo razgovori s stanovalci samskih domov in se tako izvršni odbori IO OOS TOZD seznanijo s konkretnimi problemi in stanjem v samskih domovih.

V okviru samskih domov je potrebno tudi poživiti delo domskih skupnosti, medtem ko se občinskim komitejem ZKS predlaga, da v samskih domovih, kjer obstajajo za to pogoji, formirajo aktivni komunistov.

Dosedaj je bilo vse premalo pozornosti namenjene izrabi prostega časa, zlasti delavcev, ki stanujejo v samskih domovih. Na tem področju je potrebno stanje bistveno izboljšati.

Ugotovljeno je bilo, da povzročajo precejšnje težave podstanovalska razmerja, saj je po oceni v Zasavju še ca. 255 delavcev podnajemnikov, v zvezi s čimer se porajajo različna vprašanja: od nepregledne evidence o bivanju in nastanitvi, do neustreznih podstanovalskih stanovanj ipd. V občini Hrastnik smo to področje že nekoliko uredili z odlokom, zato je bil sprejet predlog da se to poskuša doseči v ostalih dveh občinah, s čimer bomo prispevali tudi k odpravljanju nedosledne evidence o prijavljanju oseb v posameznih družbeno-političnih skupnosti.

Precej pereč problem samskih delavcev ostaja prehrana. OZD so uspele poskrbeti za zagotavljanje toplih obrokov med delom, nujno pa je, da opredelijo konkretne rešitve tudi glede celodnevne prehrane delavcev.

Na marsikatero od podanih ugotovitev in zaključkov se nanaša tudi stanje v naši delovni organizaciji. Od 1726 delavcev (stanje konec leta 1982) zaposluje 28 % delavcev iz drugih republik.

Enako kot je stanje nasploh v Revirjih, je tudi v naši DO visok delež tistih delavcev, ki so v kraju zaposlitve prijavljeni le začasno. Med drugim je to povezano tudi z različnimi prispevnimi stopnjami iz OD, ki so za delavce, ki so stalno prijavljeni v drugi republiki, praviloma nižje, kar seveda pomeni tudi različno obremenjenost osebnih dohodkov. Poleg tega pa gre pri tem tudi za financiranje skupnih potreb, ki jih delavec koristi v kraju začasnega bivanja, v ta namen pa preko svobodne menjave dela ne prispeva ničesar. Postavlja pa se tudi vprašanje, koliko je bilo dosedaj narejenega, da bi se te delavce motiviralo za stalno prijavo na območju kraja zaposlitve.

Najpogostejša dela in naloge, ki jih ti delavci opravljajo v naši delovni sredini so: odnašalec — OD ca. 9.877 din, delavec na kanalu — OD ca. 12.554 din, de-

lavec težak — OD 12.896 din, pomočnik strojnika — OD 16.120 din, strojnik — OD 17.477 din in kontrolor stekla — OD 12.765 din.

Tudi naša delovna organizacija je v zadnjih letih naredila bistvene premike pri reševanju stanovanjskih vprašanj teh delavcev. 48 jih stanuje v novih družbenih stanovanjih, 132 v ostalih stanovanjih, last naše OZD, bistveno pa so se povečale in izboljšale tudi kapacitete naših samskih domov.

Razpolagamo s 5 samskimi domovi, s skupno kapaciteto 157 ležišč, ki je več ali manj polno zasedena. Uspeli smo zagotoviti tudi stalen in ustrezen nadzor nad samskimi domovi.

Prav na področju razmer samskih delavcev pa se porajata dve osnovni vprašanji, ki seveda terjata tudi konkretno akcijo. Na eni strani gre za vprašanje preživljanja prostega časa, kjer — kot je tudi splošno stanje v Revirjih, ni skoraj nič narejenega, na kar se navezuje tudi marsikateri problem. Pri reševanju tega vprašanja bo potrebno izhajati iz dejanskega interesa teh delavcev za drugačen način preživljanja prostega časa, ob dejanskih in realnih možnostih in seveda večjih angažiranosti družbeno-političnih organizacij in strokovnih služb.

Že dalj časa pa se srečujemo tudi s problemom celodnevne prehrane teh delavcev, stanovalcev samskih domov. Večinoma vsi so prešli na način, da si ku-

hajo kar sami, kar bistveno vpliva na rednost in kvaliteto obrokov. Prehrana samskih delavcev je sedaj organizirana v okviru obrata družbene prehrane, česar pa se trenutno poslužuje le 9 delavcev — stanovalcem samskega doma. Vsekakor gre za zaskrbljujoč podatek in precejšen problem, ki je v tesni povezavi z zdravstvenim stanjem delavcev, njihovo telesno pripravljenostjo in delazmožnostjo. Glavne pripombe prizadetih delavcev je mogoče zbrati v naslednjih ugotovitvah: da je obrat preveč oddaljen od tovarne in samskega doma in je 4-krat dnevna vožnja neustrezna; pritožujejo se nad kvaliteto obrokov, predvsem v odnosu na visoko ceno, ki jo glede na osebne dohodke, upoštevajoč še ostale obvezne stroške skorajda ne zmorejo.

Sprejeti skupni zaključki v okviru medobčinskega sveta ZSS in občinskega komiteja ZKS Hrastnik, kakor tudi naše konkretne izkušnje in težave bodo predmet razprave v okviru družbeno-političnih organizacij in samoupravnih organov tudi v naši delovni organizaciji. Pozitivno je, da lahko ugotovimo, da smo pri zaposlovanju delavcev iz drugih republik in zagotavljanju ustreznih pogojev s skupnimi močmi že marsikaj naredili in izboljšali. Konkretni problemi, ki so v ospredju sedaj, pa seveda ponovno narekujejo potrebo po konkretni akciji.

Referent za socialno delo

Preklic izgubljene izkaznice

Že vrsto let je v naši DO ustaljena praksa, da ob dvigu OD predložimo kartonček — izkaznico na kateri delavka, ki izplačuje OD, odtisne datum izplačila OD. V zadnjem času je vse več takih, ki prihajajo oziroma zahtevajo OD brez predložitve izkaznice z utemeljitvijo, da so jo izgubili, založili in podobno.

Za vse primere, ko posameznik izgubi izkaznico, mora njeno veljavnost preklicati v Steklarju. Na osnovi preklica bo lahko prejel novo izkaznico.

Danes preklicujejo veljavnost izkaznice za izplačilo OD:

1. Počuč Vojka, TOZD 1, Dol 237
2. Stoklasa Darko, TOZD 5, C. H. Debeljaka 12
3. Rizvanović Safet, TOZD 1, Podkraj 70
4. Kreže Stane, TOZD 5, Podkraj 34/a
5. Završnik Marjan, TOZD 5, Turje 21
6. Šmid Anton, TOZD 2, Marno 43
7. Berčič Asima, TOZD 2, Za Savo 6

Oddelek za obračun OD

Takšne so odločitve

V 5. številki Steklarja smo zapisali nekaj podatkov o delu sodišč združenega dela v času od ustanovitve do konca leta 1982. Danes pa objavljamo nekaj primerov njihovih odločitev. Izbrali smo jih iz zbirke sodnih odločb, nanašajo pa se na področja delovnih ter stanovanjskih razmer.

IZ DELOVNIH RAZMERIJ

Delavec izostane z dela neupravičeno, čeprav naknadno prinese zdravniško potrdilo, da so obstajali v času izostanka razlogi za odobritev, bolniškega staleža, če s svojim ravnanjem v času bolezni pokaže, da je bil dejansko sposoben za opravljanje dela.

(Sodišče združenega dela SR Slovenije, opr. št. Sp 140/82 z dne 12. 2. 1982).

Če je delavec privolil, da opravlja na svojem delovnem mestu poleg v opisu delovnega mesta navedenega dela še drugo zapuano mu delo, pomeni samolastno prenehanje dodatnega dela kršitev delovne dolžnosti.

(Sodišče združenega dela SR Slovenije, Sp 225/76 z dne 9. 8. 1976).

Delavec krši delovno obveznost, če ne ravna po sklepu večine delavcev temeljne organizacije, ki so se odločili, da bodo delali na prosto soboto in osebni dohodek vplačali v solidarnostni sklad.

(Sodišče združenega dela SR Slovenije, SP 167/79 z dne 6. junija 1979).

Prilastitev sredstev TOZD v kateri je delavec v delovnem razmerju, pomeni, hujšo kršitev delovne dolžnosti, čeprav je dejanje storjeno izven delovnega časa.

(Sodišče združenega dela SR Slovenije, opr. št. Sp 66/82-3 z dne 21. 1. 1982).

Ukrep prenehanja delovnega razmerja se lahko izreče za hujšo kršitev delovne obveznosti, čeprav taka kršitev ni opredeljena v samoupravnem splošnem aktu za kršitev, za katero se lahko izreče tak ukrep, če je bil s kršitvijo moten delovni proces v organizaciji združenega dela.

(Sodišče združenega dela SR Slovenije, opr. št. Sp 325/82-3 z dne 25. 2. 1982).

Povzročanje nereda na delu pomeni ne samo dejanje, storjeno v

času dejanskega opravljanja delovnih nalog, temveč tudi v času prihoda ali odhoda z dela, kolikor je takšno dejanje storjeno v okviru poslovnega prostora udeležene TOZD.

(Sodišče združenega dela SR Slovenije, Sp 986/78 z dne 26. decembra 1978).

Disciplinski ukrep razporeditve na druga dela oziroma naloge se lahko izreče tudi v primeru, če je kršitev delovne obveznosti take narave, da je treba kršitelju preprečiti opravljanje del, pri katerih je zagrešil disciplinsko kršitev, čeprav je ni zagrešil pri neposrednem opravljanju teh del.

(Sodišče združenega dela SR Slovenije, opr. št. Sp 1862/81 z dne 7. 1. 1982).

Če je disciplinska komisija, ki je delavcu izrekla ukrep razporeditve na druga dela oziroma naloge za določen čas, teh drugih del in nalog ni konkretizirala, jih lahko določi komisija za delovna razmerja v skladu s samoupravnim splošnim aktom, ne more pa jih določiti posameznik.

(Sodišče združenega dela SR Slovenije, Sp 394/79 z dne 7. 9. 1979).

Odločitev zdravniške komisije, ki delavcu ni priznala bolniškega staleža za čas njegovega izostanka z dela, sama po sebi ni dokaz, na podlagi katerega bi bilo mogoče izreči disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja zaradi neupravičenega izostanka z dela.

(Sodišče združenega dela SR Slovenije, opr. št. 1914/81 z dne 25. 12. 1981).

Delavec, ki mu je bil izrečen disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja, preneha delovno razmerje z dnem vročitve dokončne odločbe o disciplinskem ukrepu.

(Sodišče združenega dela SR Slovenije, Sp 712/79-3 z dne 17. 10. 1979).

Za hujšo kršitev delovne obveznosti, ki jo stori delavec s tem, da neopravičeno izostane z dela zaporedoma najmanj pet delovnih dni, se lahko izreče le ukrep prenehanja delovnega razmerja.

(Sodišče združenega dela SR Slovenije, Sp 525/80 z dne 25. aprila 1980).

Vodenje disciplinskega postopka po 154. členu zakona o delovnih razmerjih je končano z dnem po delavskem svetu TOZD sprejete odločitve, ki mora biti v roku najmanj enega leta po storitvi kršitve delovne obveznosti.

(Sodišče združenega dela SR Slovenije, Sp 591/80 z dne 8. maja 1980).

Pogojna odložitve disciplinskega ukrepa prenehanja delovnega razmerja je mogoča v primeru, če iz okoliščin, ki se nanašajo na delo in vedenje delavca pred in po storitvi delovne dolžnosti, izhaja verjetnost, da delavec ne bo več ponavljal kršitev.

(Sodišče združenega dela SR Slovenije, št. 1498/80-3 z dne 18. 11. 1980).

Razlika do polnega osebnega dohodka, ki bi ga dobil, če bi bil (Nadaljevanje na 11. strani)

Toplo rezanje steklenih izdelkov

V TOZD 1 smo se odločili za nakup stroja, na katerem bo mogoče izdelovati biserni rob na izdelkih večjih dimenzij.

Manjše izdelke, v večini tulpice, zadovoljivo toplo režemo na DANIA strojih in na doma izdelanih podobnih napravah (gašper). Stevilnim kupcem, predvsem tistim s trdno valuto, smo morali do sedaj odklanjati ponudbe za izdelke večjih dimenzij. Gre predvsem za velike senčnike, na zahtevo kupca, toplo rezanih, z izrazitimi valovitimi robovi (biserni rob večjih razsežnosti).

Od firme Giovanni Rossi iz Italije pa smo nedavno dobili ponudbo za stroj, s katerim je možno rezati steklene izdelke do premera 500 milimetrov. Ker iz razgovora, ponudbe in prilože-

nih fotografij ni bilo razvidno kako stroj deluje, smo zaprosili Steklarno v Slovenski Bistrici, ki že ima take stroje, da nam dovolijo ogled le-teh. Od treh strojev, ki so v proizvodnji, sta obratovala dva. Na prvem stroju so izdelovali senčnike, premera 350 milimetrov, na drugem pa tulpice v dvojni izvedbi.

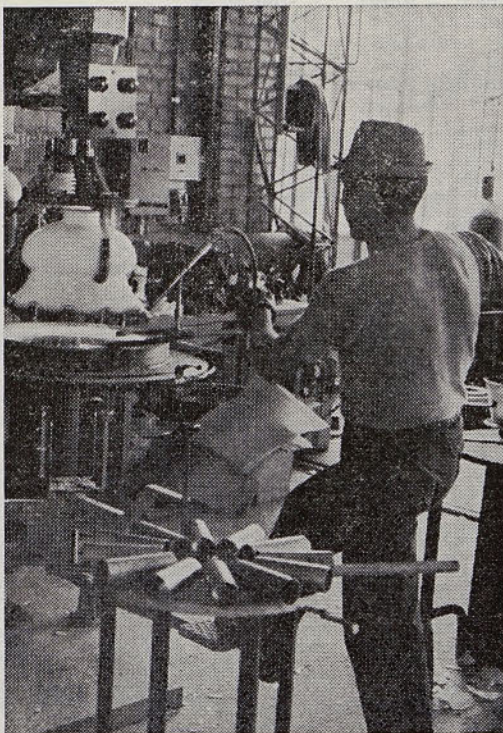
Od naših strojev (DANIA in gašper) se ti stroji razlikujejo predvsem po napravi za zadrževanje zgornjega dela steklenega izdelka, ki omogoča izdelavo kvalitetnejšega roba. Stroj je opremljen tudi s tremi dodatnimi gorilci, ki služijo za segre-

vanje pri izdelavi bisernega roba. Vpenjanje izdelkov je podobno kot pri DANIA strojih. K opremi stroja spada tudi rezanje manjših tulpic do premera 65 milimetrov. S strojem za toplo rezanje rokuje ena oseba.

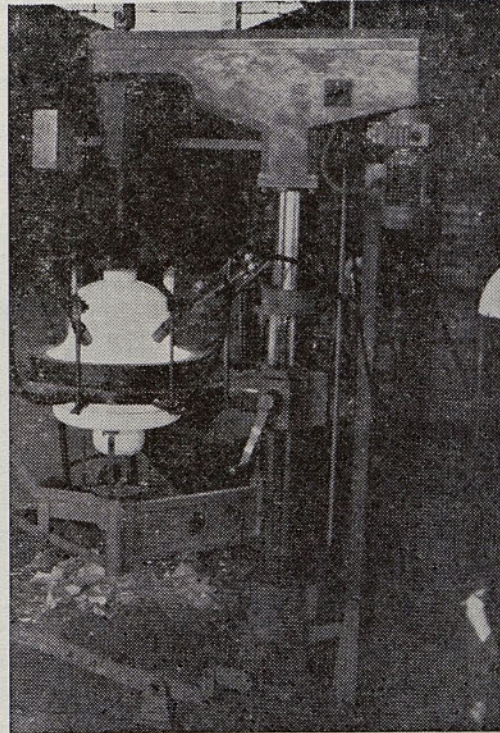
V razgovoru z vodstvom in delavci, ki delajo na teh strojih, smo ugotovili, da so zadovoljni z nakupom, saj so kupili najprej enega, po preizkušnji pa še dva. Povedali so nam tudi, da v času obratovanja še ni prišlo do okvare.

Glede na potrebe trga po velikih steklenih izdelkih in ob zagotovilu steklarjev iz Slovenske Bistrice, smo se odločili za nabavo stroja, ki stane skupaj s 44 komadi gorilcev 13,5 milijona lir.

Ervin Predovnik, inž.

Toplo rezanje steklenega izdelka.

Izdelava bisernega roba.

Peterobojoj '83

Izenačeno kot še nikoli — pokal znova Jeseničanom — med ženskami prepričljivo najboljše domačinke — pokal Janeza Jenka Donitovcem — domačinom priznanje za izvrstno organizacijo — prihodnje leto na Jesenicah.

Kljub slabemu vremenu, ki ga je pošteno zagodlo, tako organizatorjem, kot udeležencem, je 16. srečanje železarjev, gumarjev, kemikov, kovinarjev in steklarjev povsem uspelo.

Več kot 350 športnikov in športnic jeseniške Železarne, kranjske Save, medvoškega Donita, žalskega Ferralita in domače Steklarne je položilo še en kamen v mozaik dobrega medsebojnega sodelovanja, poznavanja in krepitev prijateljstva. Srečanja v Hrastniku so že nekako po tradiciji »domača«, pristna in v nekem posebnem razpoloženju, kakršnega naj mi drugi oprostijo, drugod le težko ustvarijo. Morda bo izzvenelo neskomno, vendar je le treba odkrito priznati, da gre največ zaslug za sproščenost, pripravnost in pravo vzdušje prav organizatorjem, ki svoje sposobnosti potrjujejo in dokazujejo iz leta v leto, iz enega v drug Peterobojoj. Steklarna je bila doslej štirikrat gostitelj in domačin Peteroboja, in vsakič je svojo nalogo opravila več kot izvrstno. Zato tudi ni čudno, da se vsi in vedno znova veselijo snidenja v Hrastniku. In če kje, potem je tu odgovor, zakaj te igre in zakaj smo bili ravno mi pobudniki manifestacije, ki je bila tokrat že šestnajstič.

Poleg dežja in izvrstne organizacije, je bila glavna značilnost letošnjega Peteroboja izredna izenačenost vseh nastopajočih ekip. Na vseh, doslej prirejenih igrah namreč nismo zasledili, da bi zmagovalca ločilo od zadnje uvrščene le borih šest točk. In še eno posebnost, pravzaprav novost je prinesel letošnji Peterobojoj. Svojo »domo-

vinsko pravico« so dobile tudi ženske ekipe, ki bodo od letos naprej tekmovala za »svoj« prehodni pokal, povsem ločeno od naših vrstnikov. Prve in premočne zmagovalke so postale naše predstavnice in osvojile čudovit 70 cm visok lesen pokal. Upamo in želimo, da bo tudi prihodnje leto krasil naše vitrine.

Jeseničani so v končnem seštevku le za las ugnali kranjske gumarje in tako osvojili že tret-

Rokometaši so ob nogometaših edini bili izpostavljeni dežju in za nemeček dosegli še enake uvrstitve.

ji prehodni pokal v trajno last. Pri tem je zanimivo, da so doslej edina ekipa z osvojenim prehodnim pokalom v trajno last. Od doslej 16. srečanj so Jeseničani zmagali kar 11-krat, 3-krat so bili najboljši športniki Steklarne, po enkrat pa so zma-

li srečno in kmalu nasvidenje: na 17. Peteroboju prihodnje leto na Jesenicah.

MALI NOGOMET

Naši fantje so nasproti izkušnjam iz preteklih let začeli zelo dobro in premagali vrstnike Save z 1:0. Žal so nadaljevali slabo (poraz z Jesenicami 0:1 in Ferralitom 1:2), tako da jim tudi zmaga v zadnjem nastopu proti Donitu 3:2 ni pomagala, da bi dosegli kaj več od slabega četrtega mesta.

Vrstni red:

	točk
1. Ferralit	6
2. Železarna	5
3. Sava	5
4. Steklarna	4
5. Donit	0

ROKOMET

Slabo sestavljena ekipa, brez vsake skupne vadbe, je osvojila le eno točko in zaradi boljše razlike v zadetkih osvojila vendarle četrto mesto ter tako kot nogometaši priigrala ekipi Steklarne dve točki za končni seštev.

Vrstni red:

	točk
1. Donit	8
2. Sava	6
3. Železarna	4
4. Steklarna	1
5. Ferralit	1

ŠAH

Naši šahisti tudi tokrat niso bili kos mnogo močnejšim nasprotnikom tako, da so prepričljivo, kljub 4 in pol točke osvojili zadnje mesto.

Vrstni red:

	točk
1. Železarna	10,5
2. Sava	9,5
3. Donit	8,5
4. Ferralit	7
5. Steklarna	4,5

STRELJANJE Z ZRAČNO PUŠKO

Čeprav je bilo tepmovanje v streljanju sila izenačeno, pa so naši strelci znova dokazali, da sodijo v tej konkurenci še vedno na prvo mesto. Bravo!

Vrstni red:

	krogov
1. Steklarna	699
2. Ferralit	687
3. Sava	679
4. Donit	677
5. Železarna	674

Pokal Janeza Jenka za fair play je prejel vodja Donitovcev — Borut Nastran

Takole pa so udeleženci poslušali pozdravni govor predsednika IOK OZSS Steklarne Hrastnik — Janeza Ciglarja

gali predstavniki kranjske Save in Litostroja, ki je bil udeležen na prvih sedmih tekmovanjih. Naši športniki so bili v končni razvrstitvi tretji, kar je glede na resnost in intenzivnost priprav tudi realen dosežek, pa čeprav bi z malo več športne sreče lahko tudi slavili. Sicer pa rezultat konec koncev ni tako pomemben. Tisto, kar se nam je zdelo pomembno, pa smo, že uvodoma povedano — izpeljali na najboljši način. V kakršnem športnem vzdušju so potekala tekmovanja, smo se zavedali pravzaprav šele ob koncu, ko je bilo potrebno podeliti »pokal Janeza Jenka — priznanje za Fair play«. Če bi bilo mogoče, bi to priznanje morali podeliti vsem ekipam. Žal je bilo le eno in tega so prejeli športniki medvoškega Donita. Čestitke najvzornejšim med vzornimi.

Predno si ogledamo rezultate naj še omenimo, da so si vsi udeleženci na sklepni prireditvi — podelitvi priznanj in pokalov najboljšim v »poslovni« zažele-

RIBOLOV

Ribiči so si imeli zopet precej za povedati. Tem in dilem tudi ni manjkalo. Naši so se srednje dobro odrezali. Ne prvi, ne zadnji.

Vrstni red:	točk
1. Sava	3132
2. Donit	338
3. Steklarna	150
4. Ferralit	102
5. Železarna	0

Vrstni red:

1. Ferralit	8
2. Železarna	6
3. Sava	4
4. Donit	2
5. Steklarna	0

NAMIZNI TENIS

Poleg streljanja smo v tej disciplini osvojili še eno prvo mesto, predvsem po zaslugi naših »vajencev« Žerka in Medveda, ki

Rezultati tekmovanj ženskih ekip**STRELJANJE Z ZRAČNO PUŠKO**

Dekleta so se pridružila slavu svojih moških vrstnikov. Rezultati pa so več kot zgovoren dokaz premoči naših strelk.

Vrstni red:	krogov
1. Steklarna	512
2. Železarna	420
3. Ferralit	387
4. Sava	328
5. Donit	256

NAMIZNI TENIS

Da se v Hrastniku igra dober namizni tenis, so potrdile tudi naše rekreativke.

Vrstni red:	točk
1. Steklarna	8
2. Ferralit	6
3. Železarna	4
4. Sava	2
5. Donit	0

Na osnovi enakega sistema točkovanja kot velja za tekmovanja moških ekip je končni vrstni red prvega tekmovanja ženskih ekip naslednji:

	točk
1. Steklarna Hrastnik	19
2. Ferralit Žalec	13
3. Zel. Jesenice	10
več boljših uvrstitev	
4. Sava Kranj	10
5. Donit Medvode	8

Naj za konec ponovimo misel vseh vodij gostujočih ekip, ki so ob slovesu dejali nekako takole: »Hvala za vse: za prijaznost, potrežbo in odlično organizacijo. Odhajamo s prijetnimi občutki in z bojznijo hkrati. Tako dobri gostitelji in organizatorji bomo le težko, čeprav smo se za stran tega tudi lahko nekaj naučili«. Te besede sem zapisal še s posebnim veseljem in zadovoljstvom.

J. Premec

Ribiči so vedno razpoloženi. Lovili so tudi v »Poslovni« kjer je bila uradna razglasitev rezultatov in podelitev priznanj in pokalov najboljšim

KEGLJANJE

Tudi ob odličnih nastopih Čakiča — 451 in Pokrajca 440 podrtih kegljev, naši fantje niso uspeli ugnati izvrstne Jeseničane, ki so bili na koncu boljši za pičlih trinajst kegljev. Vseeno pa čestitke našim fantom (čeprav nekateri to že zdavnaj niso več)!

Vrstni red:	kegljev
1. Železarna	2528
2. Steklarna	2515
3. Donit	2438
4. Sava	2423
5. Ferralit	2339

ODBOJKA

Naši fantje so se imenitno držali. Po mnogih letih so prvič uspeli osvojiti — set. Drugače pa — vse po starem.

pa sta bila za mizama že prava VK delavca.

Vrstni red:	točk
1. Steklarna	8
2. Železarna	6
3. Sava	4
4. Donit	2
5. Ferralit	0

Na osnovi delitev točk za: 1. mesto 5, drugo 4, tretje 3, četrto 2 in peto 1 točka je končni vrstni red 16. peterboja naslednji:

	točk
1. Železarna Jesenice	27
več prvih mest	
2. Sava Kranj	27
3. Steklarna Hrastnik	23
4. Donit Medvode	22
5. Ferralit Žalec	21

PIKADO

Edina disciplina kjer naša dekleta niso bila prva. No, tudi drugo mesto ni slabo.

Vrstni red:	krogov
1. Ferralit	170
2. Steklarna	144
3. Sava	127
4. Donit	105
5. Železarna	93

KEGLJANJE

Tisto, kar ni uspelo moškim, so naše ženske obilno nadoknadle. Prvo mesto ni bilo vprašljivo.

Vrstni red:	kegljev
1. Steklarna	1487
2. Donit	1456
3. Sava	1416
4. Železarna	1241
5. Ferralit	1050

Veselje ob skupni zmagi — kapetan Jeseničanov

Prvi »ženski rokometni pokal« je ostal v Hrastniku. Sprejela pa ga je Vlasta

Priznanja najboljšim je podelil predsednik organizacijskega odbora letošnjega Peterboja — Ferdo Žlindra

Aerobna gimnastika

Aerobna gimnastika — modna muha ali oblika rekreacije? Prej bi rekli slednje, pa čeprav zaenkrat povsem točnega odgovora ni moč dati. Zakaj? Preprosto zato, ker v raznovrstnem časopisju — predvsem zahodnem, zasledujemo skorajda neverjetne številke, ki govore o razmahu te dejavnosti, za katero bi vendarle rekli, da v končni fazi je — rekreacija. Poglejmo le nekatere od teh števil.

V Zahodni Nemčiji so v pol leta prodali preko 6 milijonov gimnastičnih dresov, v ZDA se je število »aerobikov« povzpelo že nad 30 milijonov. Šole aerobne gimnastike rastejo kot gobe po dežju. Samo v ZRN jih je menda že 2.500. Skratka, AEROBIC je v telesnokulturni prostor razvitih držav in tudi k nam, stopil s takšno silovitostjo, ki ga je pred približno 20 leti sprožil ameriški zdravnik Keneth Cooper, raziskujoč psihofizične sposobnosti in pripravljajoč izhodišča za ameriške astronave (Cooperjev test).

Zato so različna ugibanja in zanimanja zanj upravičena. Kaj je to? Kaj prinaša? V čem je njegova vrednost?« se sprašuje Marjan Lah, športni novinar ljubljanske televizije in avtor spleta oddaj aerobnih vaj, ki smo jih lahko videli na televiziji, in nadaljuje: »Pogled skozi drobnogled marsikaj pojasni. Aerobna gimnastika je splet vaj, ki jih večinoma že poznamo. Z njimi smo se srečevali (imenovali smo jih vaje oblikovanja) v osnovni in srednji šoli, v društvih Partizan, če sežem še nekoliko nazaj — različne sestave sokolskih zletov — vsebujejo marsikak element te modne novosti. Vendar vse to ni smo resneje vključevali v proces treniranja. Aerobna gimnastika narekuje prav to. Gre torej za redno vadbo po načelih in s ciljem športnega treniranja. Avtorji narekujejo vsakodnevno razgibanje in krepitev po glasbi, ki je sploh ena glavnih novosti. Štiricetrtninski takt moderne glasbe je vodilo, daje tempo, vzpodbuja. Pomembno je še nekaj: ob vseh obljubah uspešnosti boja proti debelosti, avtorji ne zanemarjajo tistega, kar že poznamo — cikličnih gibanj. Ob aerobni gimnastiki priporočajo še tek v naravo, planinarjenje, kolesarjenje, plavanje...«.

Ob teh ugotovitvah je vsekakor potrebno dodati še eno, sila pomembno komponento. Aerobna gimnastika zahteva zdravo in predvsem zmerno prehrano, ki naj ne bi presejala 2.300 kalorij dnevno. In še eno navodilo ne gre prezreti: aerobno gimnastiko nikdar ne izvajamo s polnimi žledci, se pravi po jedi. Nosilec in, če hočete tudi »lanser« aerobice je ameriška filmska zvezdnica in zadnje čase tudi napredna revolucionarka — JANE FONDA.

Ta telesna dejavnost jo je menda tako prevzela, da se zadnje čase fotografira le še izključno v pozah aerobne gimnastike.

Ob vsem tem viku in kriku, ki ga prinaša AEROBIC tudi k nam, ne smemo pozabiti na nekaj stvari: predvsem na organizirano in strokovno vodeno vadbo v zato primernih prostorih (doma bomo vadili šele takrat, ko bomo vse

faze in elemente aerobne gimnastike v celoti osvojili). Zato se ne pustimo zavesti ob vsej navdušenosti, ki jo prinaša novi val. Iz Francije namreč že prihajajo sporočila o številnih poškodbah sklepov in vezi, ki se hitro pojavljajo, če želimo stvar zajeti s preveliko žlico.

Ne gre namreč prezreti, da večletno zanemarjeno telo ne prenese nagle, vsakodnevne enourne vadbe, ob kateri se pulz že po 15 minutah dvigne na prek 130 utripov. Iz teh ugotovitev velja še posebno naslednje navodilo: ne pričenjajte za aerobno gimnastiko prej, dokler ne dosežete z drugimi oblikami prepotrebno stopnjo telesne kondicije. Predvsem pa bi radi opozorili na dejstvo, da nikakor ne začnete z vadbo sami.

In še ena ugotovitev Marjana Laha, s katero se strinjajo mnogi in tudi mi:

»Za konec še odgovor na osnovno vprašanje (modna muha ali rekreacija). Z nenadnim bomom, povezanim z imenom Jane Fonda, se gotovo skrivata moda in zaslužkarstvo. Že sami podatki, s kakšno hitrostjo se je industrija prilagodila novemu valu, to potrjujejo. Res pa je, da še takšno muho ne prodajajo več brez večkratnega preverjanja. In za imenom Fonda se skriva skupina telesno-kulturnih strokovnjakov, ki so črpali ideje iz gimnastičnih sklepov, namenjenih ameriškim astronautom.«

Iz tega zaključka je moč sklepati, da aerobni gimnastiki lahko z večjim mirom pustimo pozitivni predznak (domovinsko pravico) in jo v naše sredine sprejmemo kot novost in popestritev rekreativne ponudbe.

Jože Premec

Prisluhnite!

Obvestila na Radiu Trbovlje

Člani Izvršnega odbora konference OO ZS DO so na zadnji seji med drugim razpravljali tudi o sklenitvi pogodbe z RADIOM Trbovlje za leto 1983 in se odločili za podpis le-te, obenem pa predlagali razširitev njene vsebine v tem smislu, da bi v bodoče delavce, zaposlene v delovni organizaciji Steklarni Hrastnik obveščali tudi preko Rradia Trbovlje.

Med ta obvestila bi vključili objavljanje prostih del in nalog, razpise štipendij in podobno. Prav tako bi v ta način obveščanja vključili tudi objavo osmrtnic za umrle člane kolektiva in upokojenje, saj bi bila tovrstna obveščanost boljša kot obstoječa, ko osmrtnice objavljamo v časopisu »Delo«, ker so oddaje Radia Trbovlje v Zasavju zelo poslušane.

Torej v prihodnje bomo osmrtnice in druga obvestila objavljali v rednih oddajah Radia Trbovlje.

Izvršni odbor OO ZS DO

Novo v knjižnici Hrastnik

Tone Svetina:

MED NEBOM IN PEKLOM

Tone Svetina je pisateljsko ime, ki ga zares ni treba predstavljati. Njegove romane poznajo izobraženci prav tako kot delavci po tovarnah in kmetje po vaseh. Je — na kratko — ljudski pisatelj v najboljšem pomenu te besede.

Roman Med nebom in peklom se časovno in motivno veže na njegovo popularno delo »Ukano«, le kraj dogajanja je postavljen v drugo okolje. V novem delu namreč opisuje vojne razmere v okupirani Primorski in to z znano in značilno oblikovalno spretnostjo. V ospredju njegove pripovedi je usoda kmečke družine Maslovih ali Bečanovih po domače z Ostrožnega vrha v Brkinih. Njihovo usodo spremlja pisatelj od konca prve svetovne vojne prek časov fašističnega terorja, ko so se Italijani zaman trudili, da bi izkoreninili slovensko zavest v tem delu Primorske, pa vse do konca druge svetovne vojne in v epilogu celo do današnjih dni. Z zagrizeno vero v svobodo, ki mora priti tudi zanje, se mati in njenih enajst otrok, vse brkinsko in primorsko ljudstvo upira in bojuje proti fašističnemu nasilju, proti ukanam in premoči okupatorske policije in vojske. Žrtve so velike, boj je trd in neusmiljen, mati umre v taborišču Auschwitz, njeni otroci so v vrtincu dramatičnih dogodkov izpostavljeni različnim usodam, toda osvoboditev na koncu odtehta njihovo trpljenje.

To osrednjo pripovedno nit prepleta pisatelj s sporednimi dogodki. Živahno posega v zakulisja zgodovinskega dogajanja, razkriva labirinte fašističnega obveščevalnega omrežja, osvetljuje nakane sovražnih institucij, policije, karabinjerskih postaj, strategijo vojaških poveljstev, zaslišanja in mučenja v zaporih, omahljivost posameznikov in žilavost tistih, ki jih nasilje ni moglo zlomiti. Skratka: bogata panorama najrazličnejših značajev in usod se kali in lomi v tej napeti, dramatski pripovedi, ki bo zanesljivo pritegnila širok krog bralcev.

Adrian van der Veen:

ZAVOLJO LJUBEZNI

Roman ima kot glavno temo pravzaprav vsakdanjo in povsod prisotno stvar — ljubezen. Zgodba o profesorju književnosti in pisatelju Vernonu in njegovi ženi Mini se zdi na prvi pogled običajna, preprosta in premočrtna. Vendar v resnici ni takšna, nasprotno, odkriva nam toliko človeškega, v svoji psihološki zapletenosti je tako blizu problematiki sodobnega človeka, da nagovori prav širok krog bralcev.

Veenova pripoved sega torej kljub navideznemu ostajanju pri površinskem dogajanju v globlje plasti človekovega doživljanja. Njegovi ljudje znajo čustvovati in dobršen del pripovedi je tod pretresljivo žalosten. Za običajnim opisovanjem se odkriva tragično razmerje zakonske dvojice. Žena Mina je namreč neozdravljivo bolna in v to razpetost bolezenske tragike se vpleta še tretja

oseba, soseda Angela. Ta je dosti mlajša od glavnega junaka in ljubezensko razmerje pretresa viharna strast.

Ljubezen vse bolj razjeda nesrečno Mini, glavni junak, profesor Vernon, pa prihaja ob ženinem trpljenju do novih spoznanj. Počasi doseže, da površinska ljubezen ne pomeni dosti, če ne vsebuje v sebi tudi trdnih, pristnih človeških vezi.

Profesor Vernon v knjigi pride tudi do presenetljivih spoznanj o Američanih, saj se mu zdijo pravzaprav brez domovine, kot izkoreninjeni. In presenečen vidi tudi, kako malo pomeni družina njegovemu sinu, ki ima starše le za prijatelje.

Hellmut Diwald:

BOJ ZA SVETOVNA MORJA

Avtor knjige je med najboljšimi znanimi nemškimi zgodovinarji srednjega rodu, profesor za srednjeveško in novejšo zgodovino. Napisal je Zgodovino Nemcev in zgodovino Evrope 1400—1555.

»Boj za svetovna morja« je zelo zanimiva, temeljita in privlačno napisana knjiga, ki nam odkriva svetovno zgodovino in politiko novih zornih kotov. Obravnava namreč več kot dvatisočletno zgodovino bojev za prevlast na morjih in sega od bitke pri Salamini leta 480 pr. n. š. do konca druge svetovne vojne, še naprej pa s kratkim pregledom današnjega stanja moči in boja za prevlado med supersilama. Avtor nas v trinajstih poglavjih popelje skozi to mešanico pustolovskega duha, predrznega poguma, pohlepe po imetju in raziskovalne strasti, v kateri so se spremenila politična načela, nastali novi pogledi na življenje in se je oblikovala drugačna zavest o svetu, korenito pa so se spremenili trgovina, gospodarstvo, promet in industrija.

Avtor je zaokrožil poglavja na posamezna daljša obdobja, v katerih se je bistveno spremenilo ravnotežje sil. V prvem poglavju spoznamo staro grško pomorsko zgodovino in premoč v Sredozemlju, temu sledi skoraj tisočletno bojevanje Arabcev in Turkov z Bizantinci, Benečani in Normani. Naslednja tri poglavja so posvečena portugalskim in španskim odkritjem v Ameriki, Tihem oceanu in Daljnem vzhodu, pa tudi boju med Španci in Angleži, ki se konča z angleško prevlado po zmagi nad nepremagljivo armado leta 1588. Naslednji poglavji obravnavata porast, razvoj in zaton holandskega in francoskega posega v svetovna morja, ko končno po Nelsonovi zmagi nad francoskim ladjevjem pri Trafalgarju leta 1805 postane Anglija za dobrih sto let edina vladarica morij in svetovne trgovine.

V zadnjih dveh poglavjih se avtor podrobneje ukvarja z novo razporeditvijo sil in merjenjem moči po nastopu Japonske, ZDA in Nemčije. Rezultati obeh svetovnih vojn in današnje stanje v svetovni razporeditvi moči pa končujejo to spretno in duhovito napisano knjigo. Številne skrbno izbrane ilustracije in zemljevidi ter imensko kazalo dajejo knjigi še večjo praktično vrednost.

Marija Vučelič

Oglašam se iz Bileče, kjer sem na služenju vojaškega roka. Vsem pošiljam lepe pozdrave, posebej še remontni delavnici v TOZD 4. Ob tej priložnosti pa izražam željo, da tudi meni v prihodnje pošiljate Steklarja.

Karlo Bičanič
V. p. 3215/15, 79320 Bileča

Zdravo Karlo!

Hvala za kartico in pozdrave. Ko boš prebiral tegale Steklarja, bo za tabo že več kot dva meseca vojaškega roka, torej bodo tudi začetniške težave (če si jih imel) že mimo. Vojakom, ki izrazijo željo za Steklarja, radi ustrezem. Tako boš vsaj na tekočem, kaj je novega v tovarni. Z željo, da bi ti čas kar najhitreje tekkel, te v imenu tvojih sodelavcev kot tudi v svojem imenu lepo pozdravljam.

Urednik

Vsem članom kolektiva Steklarne Hrastnik, posebej še TOZD 1 in brigadi Franca Zupaneke pošiljam iskrene pozdrave ter vam pri nadaljnjem delu iz vsega srca želim veliko delovnih uspehov.

Uredništvo Steklarja pa naprošam, da po možnosti tudi meni pošlje kakšno številko glasila. Ta-

ko bom lahko spremljal življenje in delo v tovarni.

Dragan Caranovič
V. p. 6330-20/3, 85000 Bar
Crna Gora

Dragan, zdravo!

Hvala za pozdrave, pa tudi za dobre želje za delovne uspehe. Prav teh si tudi mi želimo. Kako bomo tvoje in naše želje uresničevali, o tem boš lahko bral v Steklarju, saj smo tudi tvoj naslov že vpisali med tiste, katerim ga pošiljamo po pošti.

Urednik

Ker sem v JLA, si želim, da bi odslej tudi meni pošiljali Steklarja, za kar se vam že vnaprej lepo zahvaljujem. Sodelavcem in sploh vsem članom kolektiva pa pošiljam iskrene pozdrave.

Dragan Dakić
VP 7615
50290 Lastovo

Pozdravljen Dragan!

Tudi tebi iskrena hvala za kartico in pozdrave. Seveda ti bomo pošiljali Steklarja. Tako boš lahko tudi pri vseh vedel, kaj je novega v kolektivu.

Lep pozdrav

Urednik

DELO PIONIRJEV NAŠE ŠOLE

Pionirska organizacija Slovenije združuje pionirje vseh šol naše ožje domovine. Kakšne so naloge in dolžnosti vemo, kako pa jih izpolnjujemo, je odvisno od nas samih.

Naše delo v pionirski organizaciji na šoli vodijo potrpežljivi mentorji, saj smo sami še premajhni in neizkušeni, da bi to zmogli. Tako uspešno sodelujemo pri zbiranju odpadnega papirja, steklenic, rabljenih oblaci za RK itd. Sedaj zbiramo knjige za Koroške Slovence. Želimo, da bi otroci v Avstriji pazili naše lepe slovenske pripovedke, pravljice in zgodbe. Nato bomo spet pričeli z zbiranjem papirja. Če hočemo biti med najboljšimi razredi, se bomo morali zelo potruditi. Učenci našega razreda smo tudi pridni varčevalci v šolski hranilnici. Radi bi zbrali dovolj denarja za končni izlet, saj smo enkrat že bili najvarčnejši razred na razredni stopnji. Toda v varčevanju smo bolj delovni kot v ostalih akcijah. Ko je potekala na šoli akcija zbiranja steklenic, smo jih zbrali le šestindeset. Lahko bi se bolj potrudili. Nekoč smo jih zbrali veliko več.

V jeseni smo imeli športni dan, kjer smo se izkazali s pobiranjem sadja v Čečah. Pobrali smo veliko hrušk in jabolk. Za

plačilo smo se napili sladkega jabolčnika. Kmet je bil zelo zadovoljen in navdušen nad našo pomočjo.

Lovski družini v Hrastniku smo pomagali z nabiranjem plovov za gozdne živali. Ker se nam pozimi smilijo in ker jih imamo radi, smo se vsi potrudili.

Okolica šole je velikokrat onesnažena z drobnimi papirčki in vsemogočimi odpadki. Po določenem redu jo čistimo vsi učenci šole. Zeleli bi, da bi bili vsi otroci in odrasli tako vestni, da očiščevalnih akcij sploh ne bi bilo treba organizirati.

Blaznik Aleksej, 4.a
OŠ narodnega heroja Rajka
Hrastnik

ZAHVALA

Sodelavcem in sodelavkam v TOZD dekorirnica s satinirnico iskrena hvala za materialno pomoč ter izrečene izraze sožalja ob smrti moje matere.

Helena Zver

Dnevi amaterske kulture

Letošnji dnevi amaterske kulture so potekali v mesecu mladosti — od 16. do 29. maja. Kljub prijetni zamisli, da bi s kulturnimi prireditvami počastili najlepši mesec v letu, rojstni dan tovariša Tita in dan mladosti, smo ugotovili, da smo izbrali nekoliko ponesrečen čas. Vreme je bilo namreč že čisto poletno in veliko ljudi se je raje odpravilo v naravo kot v dvorane na prireditve. Obenem s prvim tednom kulturnih prireditev pa je potekala tudi akcija pripravljanja stadiona na Logu za osrednjo prireditev ob dnevu mladosti, zato so bile nekatere prireditve nekoliko slabše obiskane. Vendar lahko rečem, da so bili ljudje zadovoljni z našim programom in to vrsto kulturne akcije.

Poseben dober odmev so imeli promena koncerti Rudarske in Steklarske godbe v nekaterih krajevnih skupnostih Hrastnika, slavnostni koncert moškega pevskega zbora Svoboda II. ob počastitvi 75-letnice zbora, foto razstava, koncert Rudarske godbe za šolsko mladino in predstava dramske skupine Marno »Razvalina življenja« v Prapretnem.

Povsem brez zadržkov lahko pohvalim vse nastopajoče! Zavzeto in nesebično so pripravili kvaliteten program in ponudili hrastniškemu občinstvu zares prijetne kulturne dogodke. Najbrž je potrebno posebno pohvaliti ženski pevski zbor Svoboda Dol, ki je pripravil samostojni koncert, ki je vseboval večinoma nove pe-

sni, Rudarsko godbo (letos slavi 130 let obstoja in dela), ki je po koncertu za šolsko mladino v dvorani Delavskega doma zaigrala še nekaj skladb pred samim domom in tako vzbudila praznično razpoloženje pred dnevom mladosti tudi pri drugih Hrastničanih. Fotografije Branka Klančarja, Bojana Hereka in Rolanda Kodruna so prijetno popestrile sejno sobo in zagotovo tudi kakšno sejo. Moški pevski zbor Svoboda II. pa moram še enkrat pohvaliti zaradi zelo kvalitetnega programa in dobro pripravljene koncerta in jim še enkrat čestitam ob njihovi 75-letnici!

Pa kaj bi opisovala in naštevala! Prav vsi kulturni ljubitelji — ustvarjalci in poustvarjalci — so se dobro odrezali in njihovo delo je vredno javne pohvale.

V imenu Zveze kulturnih organizacij, Kulturne skupnosti in OK ZSMS Hrastnik se vsem udeležencem dnevov amaterske kulture iskreno zahvaljujem za njihovo sodelovanje, želim jim še veliko uspehov pri njihovem delu in

NASVIDENJE NA DNEVIH
LJUBITELJSKE KULTURE
1984!

Zahvaljujem se tudi delovni organizaciji KRC »14. oktober« za vso pomoč pri tehnični organizaciji prireditev!

Strokovna delavka
ZKO Hrastnik
Sonja Juvan

(Nadaljevanje s 5. strani)
na delu, gre tudi delavcu, ki je bil odstranjen z dela iz temeljne organizacije, v disciplinskem postopku pa mu je izrečen ukrep prenehanja delovnega razmerja s pogojno odložitvijo.

(Sodišče združenega dela SR Slovenije, Sp 3/79 z dne 22. marca 1979).

IZ STANOVANJSKIH RAZMERIJ

Delavec pridobi pravico do udeležbe na razpisu stanovanj s trenutkom, ko sklene delovno razmerje, ne pa šele po preteku določene delovne dobe v temeljni organizaciji.

(Ustavno sodišče Jugoslavije 1976)

Pogoj, da mora imeti delavec, kadar zaprosi za dodelitev stanovanja, 5 let nepretrgane delovne dobe v isti delovni organizaciji, ni v skladu z zakonom. Lastnost delavca si delavec pridobi z dnem, ko sklene delovno razmerje in tedaj pridobi vse pravice in obveznosti iz delovnega razmerja.

(Ustavno sodišče SR Srbije, 1977)

V skladu je z ustavo in ni v nasprotju z zakonom določba samoupravnega akta, ki predvideva, da se štejejo otroci za člane gospodinjstva le toliko časa, dokler trajata roditeljska dolžnost in dolžnost preživljanja.

(Ustavno sodišče SAP Vojvodine, 1980)

Delavca, ki je z razvezo zakonske zveze izgubil stanovanj-

sko pravico na stanovanju, dodeljenem od temeljne organizacije, ni mogoče izključiti iz pravice do ponovnega reševanja stanovanjskega vprašanja v isti temeljni organizaciji.

(Ustavno sodišče SR BiH, 1980)

Ni v skladu z ustavo in zakonom samoupravnim splošni akt, ki za določeno dobo preprečuje delavcu možnost ponovne uvrstitve na prednostni vrstni red, če je zavrnil vselitev v stanovanje, ki ni ustrezalo njegovim stanovanjskim potrebam.

(Ustavno sodišče SR Slovenije, 1980)

Ni v skladu z ustavo in je v nasprotju z zakonom, samoupravni splošni akt, ki ustanavlja osrednji enotni sklad za stanovanjsko graditev na ravni delovne organizacije, pri čemer se sredstva sklada oblikujejo iz celotnih sredstev, izločenih za stanovanjsko graditev in se na podlagi teh centraliziranih sredstev vodi stanovanjska politika ter rešujejo stanovanjske potrebe delavcev na ravni delovne organizacije. Delavci v vsaki temeljni organizaciji imajo pravico skupaj z delavci drugih temeljnih organizacij enakopravno in svobodno združevati sredstva za stanovanjsko graditev, pri čemer ima prednost pravica delavcev, da sami urejajo medsebojna razmerja na tem področju v temeljni organizaciji, kot tudi, da s samoupravnim splošnim aktom določijo način združevanja teh sredstev.

(Ustavno sodišče SR Hrvatske, 1977)

TAKŠNI SMO

UDELEŽENCI SESTANKOV

Praviloma je delo z ljudmi najtežje. Ta trditev je osnovana na tem, ker pogosto enostransko opazujemo samo napake, pomanjkljivosti in hibe drugih, ne pa tudi pozitivnih lastnosti. Ni človeka, ki ne bi imel določenih pomanjkljivosti. Vsak človek se v različnem okolju različno obnaša. Tako se v enem okolju počuti zelo pomembnega, v drugem okolju pa zapostavljenega in podobno. Tega se mora zavediti vodja sestanka, pa tudi udeleženci. Največkrat vidimo negativne lastnosti značaja le pri drugih, medtem ko se svojih napak niti ne zavedamo in jih zelo težko priznamo.

Kaj je značaj? Značaj lahko definiramo kot sistem lastnosti, ki omogočajo posamezniku, da ravna kljub oviranju relativno dosledno glede na etična in moralna načela družbe in časa, v katerem živi. O pozitivnih in negativnih lastnostih posameznika lahko govorimo le, če te lastnosti primerjamo ali vzporejamo z moralnimi in etičnimi načeli družbe, v kateri živi.

Iz navedenega lahko zaključimo, da srečamo na sestanku ljudi, ki se različno obnašajo in reagirajo. S tem pa ni rečeno, da tisti, ki reagirajo na enem sestanku pozitivno glede na naša stališča, tako reagirajo tudi na drugem sestanku. Gotovo pa so na vseh sestankih vsi udeleženci ponosni na svoje delo, da ne želijo biti ocenjeni kot manj sposobni in ne želijo, da jim kratimo pravico do uveljavljanja in sodelovanja, zato so prizadeti, če zmanjšujemo njihovo osebnost in jih na kakršen koli način žalimo ali zaničujemo.

Udeležence na sestankih lahko razdelimo v dve skupini glede na sodelovanje:

a) tiste, ki sodelujejo, ki imajo za cilj, da bo sestanek uspešen, ki vidijo v posameznih idejah in mnenjih pot k rešitvi problema, ki ga obravnavamo, in

b) tiste, ki zaradi zavestnih ali podzavestnih vzrokov ne želijo sodelovati, ki motijo potek razprave in ki nimajo za končni cilj rešitev problema.

Udeležence, ki ne želijo sodelovati oziroma motijo normalni potek razprave je Ivan Bertonec (v knjigi Tehnika diskusije) imenoval kot nesolidne, neresne in jih razvrstil v devet skupin.

PREPIRLJIVCI

Prepirljivci so udeleženci sestanka, ki se izredno radi prepirajo in dražijo druge prisotne na sestanku, s tem pa dajejo možnost za prepir. Z njihovim načinom dela postane sestanek neploden. Namesto, da bi reševali probleme, zaradi katerih je bil sestanek sklican, morajo udeleženci reševati medsebojne odnose.

VSEZNALCI

So ljudje ki so prepričani, da znajo rešiti vse probleme. Povsod imajo »svoja« mnenja in stališča. S svojim znanjem, ki je površno in dvomljivo, samo zavlačujejo potek dela in ustvarjajo slabo vzdušje med udeleženci, katerih cilj sestanka je rešitev problema.

KLEPETULJE

So ljudje, ki veliko govorijo. Njihovi stavki ponavadi nimajo logične povezanosti. Radi se po-

slušajo. Vedno prično prvi razpravljati in običajno imajo tudi zadnjo besedo. Zaradi njih so sestanki dolgi in nezanimivi. Osebnost so prepričani, da so bolj sposobni od drugih. Imenujemo jih tudi profesionalni razpravljalci, saj je njihova razprava že predavanje in vsebuje skoraj vse, kar so povedali drugi pred njimi.

PLAŠLJIVCI

Ti ne govorijo radi. Bojijo se soudeležencev sestanka, posebno še, če je skupina večja. Imajo občutek, da bo njihov prispevek v razpravi neploden, pa čeprav to ne drži. Ti ljudje so lahko zelo sposobni in imajo dobre ideje ter mnenja, vendar ne sodelujejo.

NEGATIVNI

To so tisti razpravljalci, ki jim ni do skupnega dela. Včasih tudi namenoma vplivajo na slab potek razprave. Skupen uspeh jih ne veseli. Sem spadajo tudi pesimisti (črnogledi) ali pa nesposobneži, ki vidijo vrsto zaprek pri rešitvi problema. S tem načinom dela destruktivno vplivajo na druge udeležence.

PASIVNI

Ti ljudje se za sestanek sploh ne zmenijo. Čim prej mejo vabila za sestanek, so že slabe volje. Prepričani so, da je sestanek zgolj zaradi sestanka. Nekateri celo sovražijo sestanke, se jih izogibajo, če pa se udeležijo sestanka, so nesrečni in ne sodelujejo.

VAŽNI

Važni ljudje so prepričani, da je sestanek sklican zaradi njih. Smatrajo se za večvredne od drugih. Prepričani so, da imajo izredne sposobnosti, ki pa jih ne morejo uveljaviti, zato radi kriti-

zirajo in dajejo predloge v taki obliki in tam, kjer jih ne bi bilo treba.

TRME

Te osebe težko priznajo, da so v zmoti. Zdi se jim pod častjo, da bi kaj priznali, ker menijo, da bi bili s tem poraženi. Vztrajajo pri svojih stališčih, čeprav vedo, da nimajo prav.

NEISKRENI

Lahko bi jih imenovali tudi hivanavce. S svojim vedenjem in razpravo previdno potrjujejo vsem v vsakomur, čeprav mislijo drugače. Njihovo delo je destruktivno in nevarno. Običajno organizirajo premišljene akcije s točno določenim osebnim smotrom.

To je nekaj primerov nesolidnih udeležencev, s katerimi se včasih srečujemo na sestankih. K tem primerno bi lahko dodali še »papagaje«, ki ponavljajo, »kritikarske«, ki samo kritizirajo, »kimavce«, ki se strinjajo z vsemi itd. Res je tudi, da običajno niso v tako skrajni obliki, kot smo jih zapisali, res pa je tudi, da prav zaradi njihovega obnašanja marsikateri sestanek kljub dobri organizacijski pripravi propade. Če se zavedamo, da smo včasih slabe volje, da smo zaradi različnih vzrokov včasih preobčutljivi, pa tudi trmasti, nestrpnost in hitro užaljeni, potem tudi ne smemo preostro soditi ljudi, ki so se v danem položaju obnašali drugače, kot smo pričakovali, pa jih moramo razumeti in jim nuditi pomoč, s tem pa doseči, da ostanejo medsebojni odnosi in jim nuditi pomoč, s tem pa vreden vsak član naše družbe.

(Avtor Jože Florjančič,
iz zbirke
Družbeno izobraževanje)

Nasveti za uspešen zakonski prepir

1. Izrazi mnenje, skrbi, želje na čimbolj miren in jasen način.

2. Ne govori samo, ampak tudi poslušaj.

3. Poskusi upoštevati stališče in mnenje partnerja, čeprav se ti v tistem trenutku prepira zdita neutemeljena in nesmiselna.

4. Zelo važno je, kdaj se prepirati: ne prepiraj se takrat, ko prideta z dela, ko gresta spat ali h kosilu. Najslabše je reči: »Tako sedaj bomo to razčistili.« Vsekakor je bolje v takem primeru razčiščevanje nekoliko odgoditi.

5. Ne zmerjaj.

6. Ne ciljaj na zakončeva ranljiva mesta. Ne išči njegovih šibkih točk samo zato, da ga raniš, ker s tem ne prispevaš h konstruktivnosti prepira.

7. Drži se teme, ne pogrevaj starih argumentov, ne širi prepira na nova področja in teme.

8. Ne umakni se v molk, ker tako pretrgaš možnost priti v prepiru do zaključka.

9. Ne vpij, ne grozi s samomorom, ločitvijo ali vrnitvijo k staršem. Hrup ni nadomestek za argument.

10. Ne igray psihiatra in ne analiziraj zakonca in mu ne dajaj »diagnoz«.

11. V prepir ne vključuj otrok, staršev in znancev ter sorodnikov, da bi bili posredovalci, razsodniki ali zavezniki.

12. Fizičnega nasilja se je treba na vsak način izogibati.

13. Solze so oblika psihološkega vojskovanja, ki pa problema v zakonu ne rešijo.

Ljudske modrosti o vremenu

JUNIJ — ROŽNIK

Če junija sonce pripeka, vmes dežek pohleven rosi, ni treba se bati nam teka: obilo nam zemlja rodi.

Kakor vreme na Medarda kane, tako ves mesec ostane.

Kakor se Medard zdani, vreme štirideset dni drži.

Vid, dežja ne daj, da bo dobre žetve kaj!

Dež o Vidu ni ječmenu k pridu.

Če Ladislava moči dež po glavi, od nas se sedem tednov ne odpravi.

Dež na Ladislava — poletje po vodi splava.

Vid — česenj sit.

Kakršno je vreme kresnic, tako bo tudi žanjic.

Sever, ki v tem mesecu vleče, obilo žita v deželo privleče.

OBVESTILO OBISKOVALCEM KINA »DELAVSKI DOM« HRASTNIK

Na željo obiskovalcev kinopredstav v Kinu »Delavski dom« Hrastnik smo spremenili v poletnem času (Junij — julij — avgust) ure predstav, in to:

PONEDELJEK — ob 19. uri
SREDA — ob 18. in 20. uri
ČETRTEK — ob 19. uri
SOBOTA — ob 18. in 20. uri
NEDELJA — ob 18. in 20. uri

Matineja vsako drugo soboto in nedeljo ob 10. uri.

Vabljeni!

~~~~~  
DOPISUJTE  
V STEKLARJA  
~~~~~

KINOPREDSTAVE V HRASTNIKU IN NA DOLU

Kino »Delavski dom« Hrastnik

FILMSKI SPORED ZA OBDOBJE 15. 6. do 15. 7. 1983

KRALJ BOKSARJEV, hong-kong kung-fu, predstave v sredo 15. 6. ob 18. in 20. uri ter v četrtek 16. 6. 1983 ob 19. uri.

SUPER VOHLJAČ, amer. ital. akcij. komedija, predstave v soboto 18. 6. 1983 ob 18. in 20. uri, v nedeljo 19. 6. 1983 ob 18. in 20. uri ter v ponedeljek 20. 6. 1983 ob 19. uri.

KRALJ ZVODNIKOV, franc. komedija, predstave v sredo 22. 6. 1983 ob 18. in 20. uri ter v četrtek 23. 6. ob 17. uri.

KRCMA ZABLODELIH, italijanski erotični, predstave v četrtek 23. 6. 1983 ob 19. uri, soboto 25. 6. ob 20. uri, nedeljo 26. 6. ob 20. uri in v ponedeljek 27. 6. ob 19. uri. Otrokom

ne dovolimo ogleda filma!

MATINEJA: ČICA MIČA, domači risani, predstavi v soboto 25. 6. in nedeljo 26. 6. ob 10. uri.

BAGDADSKI TATIČ, angl. pustolovski, predstavi v soboto 25. 6. in v nedeljo 26. 6. ob 18. uri.

LOOPING, ameriški ljubezenski, predstave v sredo 6. 7. ob 18. in 20. uri ter v četrtek 7. 7. ob 19. uri.

BALTIMORSKA KROGLA, ameriški akcijski, predstave v soboto 9. 7. ob 18. in 20. uri, v nedeljo 10. 7. ob 18. in 20. uri ter v ponedeljek 11. 7. 1983 ob 19. uri.

PREDSTAVA GROZE IN STRAHU, ameriška grozljivka, VROC ŽVEČILNI, izraelska komedija, predstave v sredo 29. 6. ob 18. in 20. uri ter v četrtek 30. 6. ob 19. uri. Film je za otroke neprimeren! To je nadaljevanje filmov »Limonov sladoled« in »Stalno dekle«.

BANOVIĆ STRAHINJA, domači zgodovinski spektakel, predstave v soboto 2. 7. 1983 ob 18. in 20. uri, nedeljo 3. 7. ob 18. in 20. uri ter v ponedeljek 4. 7. 1983 ob 19. uri. predstave v sredo 13. 7. ob 18. in 20. uri ter v četrtek 14. 7. ob 19. uri. Film ni primeren za otroke!

Kino »Dol« pri Hrastniku

KRALJ BOKSARJEV, hong-kong kung-fu, izredna predstava v petek 17. 6. ob 18. uri.

OD PEKLA DO ZMAGE, francoski vojni, predstavi v soboto 18. 6. ob 19. uri in v nedeljo 19. 6. 1983 ob 18. uri.

PREGON ZA STEGNERJEM, angl. pustolovski, predstavi v soboto 25. 6. ob 19. uri in v nedeljo 26. 6. ob 18. uri.

ČICA MIČA, domači risani, mladinska predstava v nedeljo 26. 6. 1983 ob 16. uri.

VELIKI IZZIV, ameriški akcijski, predstavi v soboto 2. 7. ob 19. uri in v nedeljo 3. 7. 1983 ob 18. uri.

VOJNA ZVEZD, amer. ZNF, predstavi v soboto 9. 7. 1983 ob 19. uri in v nedeljo 10. 7. 1983 ob 18. uri.

POTUJOČI KOMEDIJANTI, avstralska komedija, predstavi v soboto 16. 7. ob 19. uri in v nedeljo 17. 7. ob 18. uri.

OTROK MATERI

Srečo si vtakala v moje telo
z nadihom ljubezni
o mati moja.
Rodila si me ko ivje v vejah je srebrilo,
si krik moj zaznala
ko mesec je vzšel nad belo poljano,
o mati moja.

V obraz mi dahnila poljub z nasmehom sonca,
da bi srce človeško prebudila.

Leden mraz je plaval po Kolpi
tiste mrzle dni in lakota je zijala
ko si prala plenice,
Ti, mati moja.

Potem si spoznala —
da si rodila ptico svobodno,
ki modrih višav je želela,
si rodila drevo in polje, razcvetelo lipo,
ki znova v pomladi ozeleni
in šele z jesenjo rodi,
mati moja.
Rodila si srce in dušo,

radost in bolečino,
rodila si misel, ki znova in znova
v srebrnem ivju, prebujajoči pomladi
k tebi v zavetje hiti.

Zreš v zvedavo srečni obraz
in misliš na zimo
ko srebrilo je ivje v mesečevem siju,
Ti mati moja.

Gmajna preteklosti

Po trati prek polj in gozdov
letim na gmajno preteklosti.
Na tisto gmajno pod vasjo ob reki
kjer so želje šepetale v sončni zaton,
kjer železni obok je ponosno krasil
deželi dveh bregov,
kjer je mlinsko kolo kruh drobil
za deco na vaški gmajni.

Tam je čolnič plul v vse smeri sveta,
in jez žuborel namesto otroškega smeha.

Na tisti gmajni je pastir otožno frulil
večerno uspavanko vasi in luni
v odzrcaljeni podobi

Na tisti gmajni je preteklost
še vedno doma, ker reka jo straži.

Zraslo je mogočno grmovje,
deca ne pasejo več krav,
razbohotali so se topoli
in mlinska kolesa otožno molčijo.
Reka v slapu še vedno poje
tisto znano pesem ljubezni,
ker most jo objema
kot fant svoje dekcle.

Po reki plavajo še vedno čolniči
kot beli labodi — spomin mojih dni.
Zato letim po trati prek polj in gozdov
na gmajno svoje preteklosti.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, ome in prababice

ROMANE FRANKOVIČ

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znan-
cem, sosedom, sodelavcem in sodelavkam v kiko delavnici
in brusilnici. Hvala vsem za cvetje.

Iskrena hvala pevcem in godbenikom Svobode II za ža-
lostinke, govorniku SZDL za poslovilne besede. Hvala tudi
duhovniku.

Žalujejo: Sinova Pavle in Gusti ter hči Romana z družini-
nami.

Globoko zmrznjena živila in jedi

Menim, da ni potrebno posebej govoriti o načinu priprave živil za zmrzovanje. Tega gospodinje že dodobra poznajo. Obstajajo pa tudi navodila, kako je potrebno zamrzoovati živila. Omeniti bi bilo potrebno le način zamrzovanja raznih vrst testa, sladice in sadnih jedi, ki jih gospodinje pripravljajo same:

- masleno testo, krhko testo,
- izdelki iz krompirjevega testa,
- zavitki, štruklji, cmoki,
- razne vrste biskvitnega, kvašenega testa,
- sladoleti, domači ali industrijski.

Kakšne so prednosti globoko zmrznjenih živil in jedi v sodobnem gospodinjstvu?

Zmrznjena živila ohranjajo svojo barvo, naravno svežino, okus in aromo. Količina osnovnih in zaščitnih hranil je enaka, včasih celo večja kot pri svežem živilu. Živila so tudi primerna za dietno prehrano, ker ne vsebujejo nikakršnih kemičnih snovi za konzerviranje. Živila so nam v zmrzovalniku na razpolago vse leto in z njimi bogatimo in pestrimo jedilnike. Ker sta zelenjava in meso polpripravljena, to pomeni, očiščena in porcionirana, prihranimo s tem čas in energijo. Zanimivo je tudi dejstvo, da se zmrznjena živila skuhamo 30 % prej kot sveža živila.

Vsa globoko zmrznjena živila moramo hraniti v zmrzovalniku pri -18°C , ribe pa še pri nekoliko nižji temperaturi. Le za nekaj stopinj zvišana temperatura lahko povzroči velike kvalitete spremembe, ker encimi ožive in začno delovati.

Kako pripravljamo za kuho in peko zmrznjeno meso, perutnino, ribe, zelenjavo, gobe in sadnje?

Globoko zmrznjena živila uporabljamo zmrznjena, natajana ali popolnoma odtajana. Natajana so le toliko zmešana, da so upogljiva ali da posamezne koščke lahko ločimo drug od drugega. Popolno odtajana pa so le tedaj, ko je mehko tudi jedro. Živila odtajamo pri sobni temperaturi $+24^{\circ}\text{C}$ ali v hladilniku od $+2$ do $+6^{\circ}\text{C}$, kjer se čas podaljša od 12 do 16 ur. Odtajanje pospešimo, če vrečko z živilom potopimo v toplo vodo.

Meso predenemo iz embalaže v skledo in ga pokrijemo. Majhni kosi kot so rolade, koščki za golaže, zarebrnica ali zrezki so dovolj odtajani v pol ure. Nato jih lahko pripravljamo na razne načine. Velike kose mesa za pečenje odtajamo pri sobni temperaturi ali v hladilniku. Odtajati se morejo docela, če hočemo doseči enakomerno pečenje in jih tudi enakomerno nasoliti. Klobase, ki jih kuhamo ali pečemo, le natajamo in jih dobro obrisane damo v vročo maščobo ali krop. Vso perutnino, ki jo nameravamo peči v celem kosu, odtajamo popolnoma. V kosih zmrznjeno perutnino ali drobovino samo natajamo. Za piščanca težkega od 1–2 kg potrebujemo 5–8 ur, da

se odtaja pri sobni temperaturi. Nadeto perutnino kot je rolada, polnjen piščanec, zavitki, potrebuje za odtajanje nekaj več časa in moramo z njo pazljivo ravnati, da ostane nadev cel.

Vse globoko zmrznjene ribe, ki so pakirane in neporcionirane natajamo pri sobni temperaturi. Očistimo jih takoj, ko toliko popuste, da jih lahko zarežemo in jim izvlečemo drobovje. RIBE očistimo na suhem in ne v vodi. Ze očiščene hitro operemo. Večje ribe popolnoma odtajamo, da se enakomerno mehčajo, ko jih pečemo ali ocvremo. Ribje fileje — kupljene v blokkih le natajamo. V vodi odtajamo ribe le tedaj, če so v hermetično zaprtih zavojih. Paniranih rib ne odtajamo. Vse odtajane ali tudi natajane ribe moramo takoj porabiti, ker se hitreje kvarijo kot sveže.

Za kuho uporabljamo le neodtajano zelenjavo, ki je v kosih kot npr. stročji fižol, grah, cvetača, korenje in jušni popki. Zelenjava tako obdrži večji volumen, lepšo obliko in naravnejšo konsistenco. Kašasto ali sesekljano zelenjavo, ki je zmrznjena v blokkih nekoliko natajamo pri sobni temperaturi. Ko je toliko razmešana, da jo lahko razdelimo in jo damo v bašamel ali prežganje ali pa dušimo na maščobi. Za zmrznjeno zelenjavo je najboljši način priprave — dušenje ali kuhanje v majhni količini vode. Vso natajano ali odtajano zelenjavo moramo takoj porabiti, če stoji izgubi vitamine in se začne kvariti ker jo napadajo razne bakterije. Zmrznjene gobe natajamo in jih pridamo jedi med kuhanjem. Panirano zmrznjene gobe ocvremo v vroči maščobi. Kot vsa živila, posebej še to velja za gobe, da jih moramo odtajane takoj porabiti, nikakor pa jih ne smemo na novo zamrzniti.

Globoko zmrznjeno sadje pripravimo glede na to — zakaj ga bomo uporabili. Če ga kuhamo za kompot damo zmrznjenega v vrelo sladko vodo. Kadar želimo uživati surovega, ga stresemo v skledo, posladkamo, pokrijemo in nekaj časa pustimo, da se pri sobni temperaturi popolnoma odtaja. Najboljšo aromo doseže sadje pri temperaturi od $+10$ do $+15^{\circ}\text{C}$. Neodtajano sadje lahko uporabljamo za bovine, miksane pijače, sladolede in sadne juhe. Natajamo sadje pa za kupe, ali kot oblogo testa pri raznih sadnih sladicah. Če nam sadje preveč moči, sadje potresemo z drobtinicami. Sadne džuse, kaše, sokove, popolnoma odtajamo in jih čimprej porabimo.

Krompirjeve ali češpljeve cmoke, skutine štruklje damo kuhat neodtajane v vrelo slano vodo. Kuhati jih moramo v odkriti posodi 15–20 minut, industrijsko pripravljene pa po navodilih. Med kuho naj voda komaj zaznavno vre. Vse oblike zmrznjenega francoskega krompirja, svaljkov, ocvrtkov ne odtajamo in jih stresemo v vročo maščobo.

Zmrznjeno listnato testo najprej odtajamo pri $+18$ do 24°C , da nekoliko popusti in postane elastično, nato ga razvaljamo in uporabimo kot sveže. Zmrznjeno

nadevano pecivo iz listnatega testa damo v pečico, ne da bi ga poprej odtajali. Pečemo ga pri temperaturi od 220 – 250°C . Isto velja za krko testo. Pecivo iz biskvitnega testa najprej spečemo, nato ga zamrznemo. Pred uporabo ga na pol odtajamo, nato zrežemo in odtajamo do konca. Embalarane sladice iz kvašenega ali umešanega testa odtajamo pri sobni temperaturi. Neembalarano, toda zmrznjeno pecivo damo v pečnico za 4–5 minut pri temperaturi 200°C .

Posebno poglavje so globoko zmrznjene jedi. Na tržišču so globoko zmrznjene jedi ali že sestavljeni kompletni jedilniki za kosila in večerje. Tudi doma takšen obrok že lahko pripravimo, če imamo posodice iz alufolije. V posodo zložimo ohlajeno in dokončano hrano enega obroka, prekrijemo s folijo in zamrznemo. Za ogrevanje ali pripravo takšne hrane moramo imeti na razpolago posebne priprave s krožnim zrakom, paro ali pa mikrovalne pečice. JEDI lahko ogrevamo tudi preprosto v sopari ali pa v pečici. Nekateri industrijske jedi so pakirane tudi v posebnih vrečkah, vendar je te težje dobiti na trgu (zlasti v zadnjem času), le te pa potopimo v vročo vodo pri 80 – 90°C . Jedila iz skute ali iz skute s sadjem in zmrznjeno smetano odtajamo pri sobni temperaturi.

Sladoledi in razno zmrznjeno kremo in torte pa morajo ostati do uporabe pri -18°C .

Nazadnje je potrebno še vedeti kako dolgo so lahko živila v zmrzovalniku hladilnika in zmrzovalniku skrinje.

V zmrzovalniku hladilnika je lahko (-12°C), v zmrzovalni skrinji (-18°C).

	mesecev hladil. zmrzov.	
meso v koščkih	2	6–9
meso v velikem kosu	2–3	6–9
ribe	1–2	5–8
perutnina		
od 1–1,6 kg	2–3	6–9
zelenjava, sadje	2–3	6–9
sladoledi	4	5–8

Na koncu pa je še pomembno vedeti sledeče: pri nakupu zmrznjenih živil ne kupujemo natajanih živil ali že popolnoma odtajanih, izjema je le meso v velikem kosu. Paziti moramo na videz, barvo, obliko živila, pri neembaliranih pa tudi na pravi vonj.

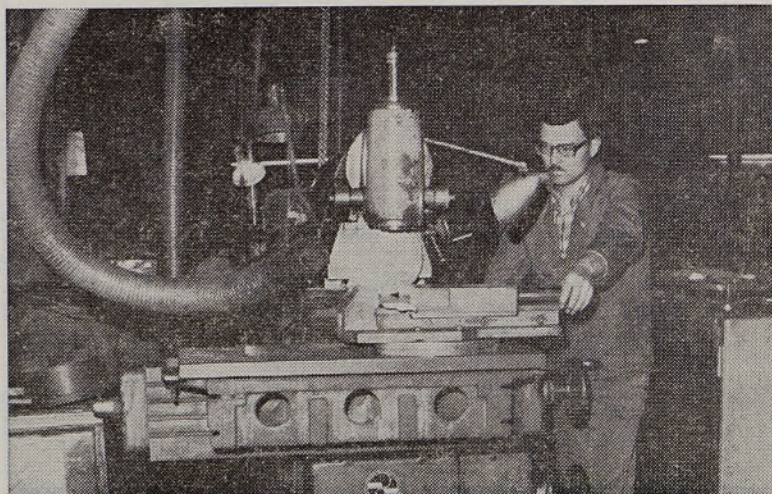
Vsem našim gospodinjam želim pri pripravi živil za zmrzovanje in njihovi pripravi v okusno in prijetno hrano veliko užitek in zadovoljstva.

Martin Vodušek
Zasavski zdravstveni center

Prostor na tem mestu ostaja prazen, ker smo prejeli premalo prispevkov

IZ NAŠE PROIZVODNJE

ZANIMALO VAS BO

April 1983

SKLENILI DELOVNO RAZMERJE TOZD ročna in polavtomatska predelava steklene mase

Tubić Gordan — odnašalka stekla, Mešić Enisa — pomožna delavka v brusilnici, Radojčić Ibro — odnašalec stekla, Čatić Nurka — odnašalka stekla, Tomše Rudi — odnašalec stekla, Jularić Marko — odnašalec stekla, Pavlović Franjo — odnašalec stekla, Čosić Tadija — odnašalec stekla, Zmazek Vera — pomožna delavka v brusilnici, Vidmar Jožefa — pomožna delavka v brusilnici.

TOZD avtomatska predelava steklene mase

Fajfar Mirica — vezalka v žigosarni, Stanić Dragoljub — pomočnik strojnika, Čatić Enes — delavec na kanalu.

TOZD energetika in ostale delavnice

Tojnkó Miran — avtomehaničar, DSSS delovna skupnost skupnih služb

Kotar Terezija — delavka v kartonaži, Jelaković Jože — voznik vilicarja.

PREKINILI DELOVNO RAZMERJE SPORAZUMNA PREKINITEV

TOZD ročna in polavtomatska predelava steklene mase

Mokotar Vida — izpihalka, Pavlović Petrija — odnašalka stekla.

TOZD energetika in ostale delavnice

Abram Igor — elektromehaničar, SAMOVOLJNA PREKINITEV

TOZD ročna in polavtomatska predelava steklene mase

Deželak Boris — strojni steklar, Andrić Dragan — odnašalec stekla.

UPOKOJENI

TOZD avtomatska predelava steklene mase

Rupnik Ivan — strojnik IS, TOZD energetika in ostale delavnice

Kauzar Janko — vodja transporta, DSSS delovna skupnost skupnih služb

Knez Angela-Elica — čistilka sanitarij.

IZKLJUČENI IZ DO

TOZD energetika in ostale delavnice

Trkulja Radivoje — odvažalec zmesi v zmesarni.

ODŠLI V JLA

TOZD ročna in polavtomatska predelava steklene mase

Caranović Dragan — odnašalec stekla, Malić Novo — predstiskalec, Hodžić Hazim — odnašalec stekla.

TOZD avtomatska predelava steklene mase

Kršić Nenad — vlagalec v gilon, TOZD orodjarna s strugarsko cizlersko delavnico

Bregar Bojan — cizaler, Alauf Tomislav — strugar, Bičanić Karl — strugar.

TOZD energetika in ostale delavnice

Knez Gorazd — obratni električar, Firšt Branko — obratni električar, Drasker Zdravko — avtomehaničar.

SKLENILI ZAKONSKO ZVEZO

Peršić Magdalena in Vodep Silvester
Kreže Edita in Mejač Robert
Avdić Omer in Bešić Hatida

PRIRASTEK V DRUŽINI

Zelenko Srečko — hči Barbara
Zelenšek Darja — hči Nina

KRVODAJALCI

Bevec Gorazd TOZD 4
Bajda Bruno TOZD 1
Bajda Franc TOZD 1
Bec Jera TOZD 1
Detič Jurij TOZD 1
Durnik Ivan TOZD 1
Godicelj Vinko TOZD 1
Hrup Karel TOZD 1
Križnik Anton TOZD 1
Maurer Alojz TOZD 4
Ocepek Franc TOZD 1
Rancinger Zdravko TOZD 1
Rošker Rudolf TOZD 1
Strmljan Silva TOZD 1
Šoba Viktor TOZD 4
Trbovc Stane TOZD 1
Volfand Alfred TOZD 1
Zalaznik Jernej TOZD 1
Zalokar Igor DSSSS

Abram Ivan TOZD 1
Gašparut Viktor TOZD 4
Grum Uroš TOZD 4
Halzer Vili TOZD 1
Krejan Jože TOZD 1
Križnik Ivan TOZD 1
Maurer Oskar TOZD 1
Pintar Iztok TOZD 4
Resman Darko TOZD 2
Sršen Edo TOZD 1
Tavčar Martin TOZD 1
Tahirović Idriz TOZD 5
Vavtar Iztok TOZD 1

Krvodajalci, iskrena vam hvala!

Kadrovska služba

Bodimo jim VZOR

Čez nekaj dni se bodo zaprla šolska vrata. Za nekatere šolarje za vedno, za druge le za počitnice. Veliko je takih, ki bodo počitniške dni preživeli na delu. Po številu prispelih prijav je veliko dijakov in študentov, ki se želijo v času počitnic zaposliti v naši DO. Nekateri bodo pri nas prvič, nekateri drugič, tretjič...

Za večino pa bo prihod v tovarno srečanje z novim okoljem, novimi obrazi in delom. Zato drugi člani kolektiva, pomagajmo jim, da se bodo z veseljem vključili v naše delovne sredine. Bodimo jim tovariši, bodimo jim vzor, kajti od prvih njihovih vtisov bo odvisno njihovo nadaljnje vrednotenje dela, imovine in naših medsebojnih odnosov.

M. K.

Stanje zaposlenih na dan 31. 3. 1983

TOZD 1	TOZD 2	TOZD 3	TOZD 4	TOZD 5	DSSS	SKUPAJ
550	512	78	104	164	299	1.707

GIBANJE ZAPOSLENIH ZA OBDOBJE JANUAR—MAREC 1983 SKLENILI DELOVNO RAZMERJE

TOZD	NK	PK	KV	VK	SŠ	VIŠ	VOŠ	Skupaj
1	8	—	—	2	—	—	—	10
2	3	2	1	2	1	—	—	9
3	—	—	—	—	—	—	—	—
4	—	—	1	—	—	—	—	1
5	—	2	3	—	—	—	—	5
DSSS	6	—	—	—	—	1	—	7
Skupaj	17	4	5	4	1	1	—	32

PREKINILI DELOVNO RAZMERJE

TOZD	NK	PK	KV	VK	SŠ	VIŠ	VOŠ	Skupaj
1	17	—	4	2	—	—	—	23
2	6	4	3	2	—	—	—	15
3	—	—	—	—	—	—	—	—
4	—	—	—	—	—	—	—	—
5	2	—	—	—	—	—	—	2
DSSS	4	5	—	1	1	—	—	11
Skupaj	29	9	7	5	1	—	—	51

PREKINILI DELOVNO RAZMERJE

TOZD	Sporazumno	Samovoljno	JLA	Izključeni	Upokojeni	Poiskusni rok	Skupaj
1	1	13	2	1	5	1	23
2	1	7	—	5	2	—	15
3	—	—	—	—	—	—	—
4	—	—	—	—	—	—	—
5	1	—	1	—	—	—	2
DSSS	3	2	—	—	4	2	11
Skupaj	6	22	3	6	11	3	51

Kadrovska služba

ZAHVALA

Ob tragični izgubi sina

MLADENA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in prijateljem za darovano cvetje in sočutje.

Istočasno se zahvaljujem gostinskemu podjetju Jelka in Mladinski organizaciji Novi dom za tako lepe in tople besede, izrečene v slovo.

Risto

ZAHVALA

Ob mojem odhodu v pokoj se najiskreneje zahvaljujem vsem bivšim sodelavkam in sodelavcem. Ravno tako tudi vsem tistim, ki ste prispevali za prekrasna darila, ki ste mi jih podarili ob odhodu v pokoj in ki mi bodo v trajen spomin. Posebno se zahvaljujem tov. Ladu Mateklju in Rajku Žagarju za trud in pozornost, ki sta ga imela ob slovesu. Iskrena hvala tudi steklarjem in pregledalkam TOZD 1, ki so me presenetili s prekrasnimi darili.

Lep pozdrav

Angela Knez

ZAHVALA

Drage sodelavke in sodelavci TOZD dekorirnica s satirnirnico. Iskrena vam hvala za pristrčno izkazano pozornost ob mojem odhodu v pokoj.

vaša Mari Bekavac

NAGRADNA KRIŽANKA

6	DAN V TEDNU	MOŠTVO, EKIPA	FIŽOLOVKA	VELIKO GLASBENO DELO	GLAVNO MESTO ITALIJE	6	GODBENIK	SLANO JEZERO V AZIJI	KRAJ POD HALOZAMI	RAZMERJE MED DVEMA CELIMA ŠTEVILOMA	ZELENEC, NEUMNEZ	HITRA TEKAČICA IZ GRŠKE MITOLOGIJE	6	AMERIŠKI LITERAT (EDGAR ALLAN)	EDVARD GRIEG	ZOGLENELI OŠTANKI MAHOVJA NA BARJU	TATVINA	ZASUK, OBRAT	ŽLAHTNA KAPLJICA		
	MOŠKI PEVSKI GLAS									8				PRIIMEK MAKSIMA GORKEGA (ALEKSEJ)						19	
	GOZDNA ŽIRAF			9										OSTANKI CIGARET							
	ENAKOMERNO GIBANJE							11								REKA V FRANCIJI					
																MESTO V ŠPANIJI					
	POKRAJINA V GRČIJI				SLAVČEK							13				„STRAHO-PETEC“					
					EGIPČANSKA BOGINJA NEBA											PISEC NOVEL					
	MESTECE NA KOSOVU							APOTEKA							2		GRŠKA BOGINJA NESREČE				
								ZLITJE									ORANJE				
6	KRAJ V AVSTRIJI	DOLG ČLOVEK	DNEVNI METULJ Z „OČESCI“ NA KRILIH (ŠAH)	OSTANEK V PEPELU	SIENKIEWICZEV ZGODOVINSKI ROMAN			4						ZIMBABVEJSKI POLITIK (JOSHUA)				PRIRODA	NAJVEČJE MESTO V NIGERII	DLAKA	
	POSVOJITELJ									AVSTRIJSKI KNJŽEVNIK (ROBERT)	PISEC „ARIANE“ (CLAUDE)			ŽE UMRLI SLOVENSKI IGRALEC (ARNOLD)			10				
	KRAJ V BOSNI				POZITIVNA ELEKTRODA	PREDMET RAZPRAVE								EGIPTOVSKI POLITIK NAJLEPŠI DEL RASTLINE				FINSKO MESTO (TURKU)		7	
	ZIMSKO ŠPORTNI CENTER NA REKO					OPERA PEVKA (ZINKA)							17	ŠAHISTKA KUŠNIR				RADKO POLIČ			
						KALUPARNA								PEVKA SRŠEN				PEVSKI ZBOR			
	STROKOVNJAK ZA POLJEDELSTVO								HRIBOWJE V FRANCIJI						3			MUSLI-MANSKI SODNIK			
									SLAVNI NOGOMETAS									LITIJ			
	NIKELJ		POSLEDICA HUDEGA PADCA					16								ŠPORTNI KLUB V LJUBLJANI				12	
	GABY NOVAK		PLETENA POSODA	IKAROV OČE	1								TINA AUMONT			GLAVNO MESTO ALBANIJE					
				PRITOK KAME V SOVJ. ZVEZI																	
6	IZREK	GEOMETRIJSKO TELO	ŽIDOVSKI MESEC		15									NAJSTARIŠI GRŠKI PESNIK							
	ŽIVALSKI IZTREBKI				14																
	VDOLBINA V STENI					SESTAVIL: KARLI DREMEL	PEVEC DARIAN														
							NEENADNA SMRT														
	BODEČ PLEVEL		5			PRVINA, OBSTOJNA NA ZRAKU															
	HUMORIST TWAIN	6				FRANCOSKO ŽENSKO IME														18	
	OTOK V TUAMOTU					DESNI PRITOK DONAVE V ZRN															

ODREŽITE

IME IN PRIIMEK: _____

POKLIC: _____ TOZD: _____

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	■	■

ODREŽITE

NAGRADNA KRIŽANKA

Najprej rešite križanko, potem pa prenesite s pomočjo številč črke iz oštevilčenih polj v križanki v oštevilčene kvadratke v spodnjem desnem kotu križanke. Če ste križanko pravilno rešili vam dajo te črke brane po vrsti od 1 do 19 zgodovinski dogodek, ki ga praznujemo vsako leto proti koncu junija.

Ne pošljite cele križanke, zadostuje že v spodnjem kuponu izpisana rešitev.

Med reševalce bomo z žrebom razdelili sedem nagrad:

1. nagrada 180 din,
2. nagrada 120 din,
3. do 7. nagrada 85 din.

Kupon z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo »Steklarja«, Steklarna Hrastnik do vključno 27. junija.

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za prejšnjo nagradno križanko smo prejeli 102 rešitvi. Žreb je namenil nagrade naslednjim:

1. nagrada: 180 din — Marta Žabkar, upok.
2. nagrada: 120 din — Miha Dolanc, upok.
3. do 7. nagrada: 85 din — Slavi Brajer, Silva Čepin, Marjana Sedeljšak, Jerica Rižner — upok., Ivan Pavlič, ing.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: Sassari, testo, kanon, tetanus, averz, Osaka, Aran, Glonar, ipsilon, Ford, banana, Main, ido, ninorsk, labod, liska, dno, eldorado, Ontake, Šenoa, Anam, Kaapstad, Vrsar, O. M., A. O., Mario, sluga, kip, Sia-

mec, rektorat, ukaz, klapavica, kalo, Savona, Artaud, Adam, B. A., S. N., jen, total, Arad, ragu, nabiralec, krokodili, Odra, Anja. KONČNA REŠITEV: Petindvajseti maj — Dan mladosti.

K. D.

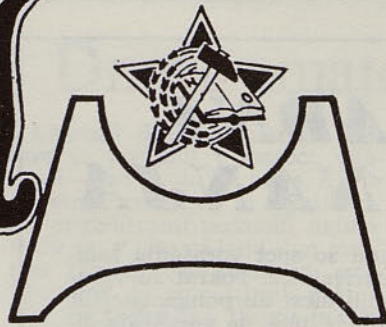
Dopisujte!

UREDNIŠKI ODBOR: Milil Kobal — odgovorni urednik, člani: Jasna Rižner-Kcem, Aleksej Us, dipl. ing. Zdenka Fabjan, Majda Krošlin, Ernest Sihur, ing. Karli Dremel in Franc Vidovič ter Anita Greben.

ODBOR ZA OBVEŠČANJE: Hilda Drame, Franc Suštar, Ingrid Meterc, Jože Godicelj II., Samo Klemen, Marjana Polzelnik, Janez Ciglar. Izhaja vsakega 15. v mesecu. Naslov: Steklar, glasilo delavcev Steklarne Hrastnik, tel. 814-622, interno 55. Tisk in ključje AERO — TOZD grafika Celje.

GLAS MLADIH

ZVEZA SOCIALISTIČNE MLADINE STEKLARNE HRASTNIK

JUNIJ 1983

DAN MLADOSTI - NAJLEPŠI PRAZNIK

Četrtek, 12. 5. 1983... Mladi Steklarne Hrastnik, so prevzeli Štafeto mladosti od mladih TKI in jo ponesli v obrate naše tovarne.

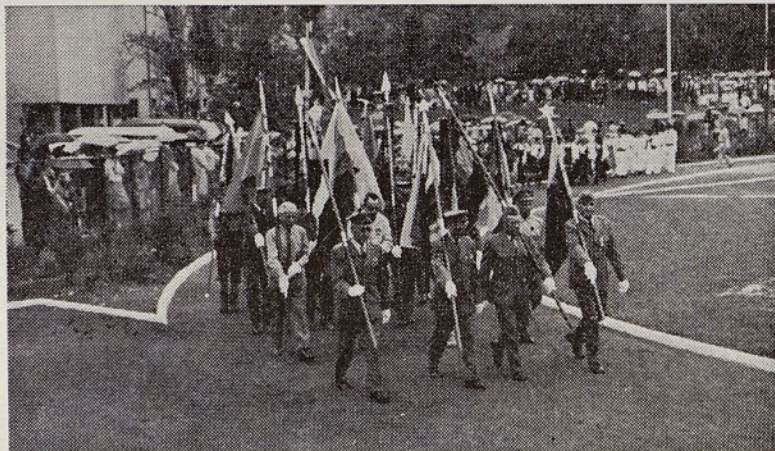

Varno preko rok mladih steklarjev je Štafeta mladosti prispela iz tovarne in nadaljevala pot naprej...

Skupaj z delavnimi ljudmi naše DO so Štafeto mladosti pričakali tudi najmlajši iz VVZ v Steklarni... Dotik štafete, ki bo ostal v srcu vse življenje...

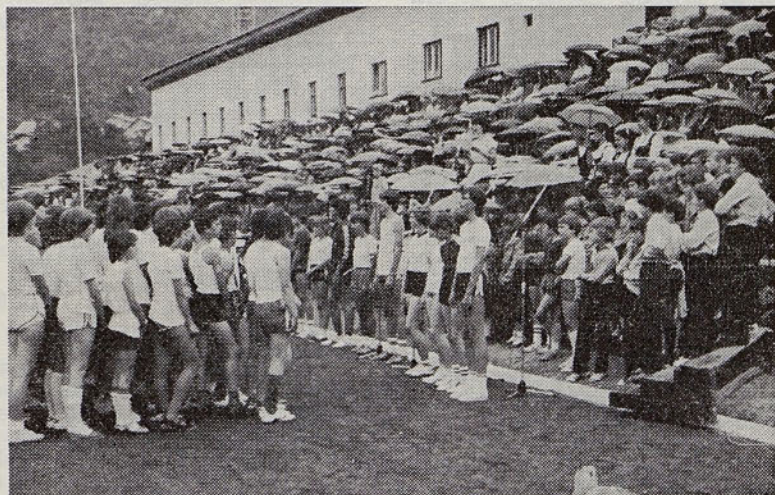
Foto: R. Čičić

Po dolgem premoru smo občani Hrastnika spet lahko uživali v programu ob 25. 5. DNEVU MLADOSTI, v katerem pa ni manjkala povorka, oziroma defile, ki ga je sestavljala množica mladih, starih, najmlajših.

Veliko nastopajočih na prireditvi, toda največji aplavz so poželi ciciban iz vseh vrtcev naše občine.

Na zaključni prireditvi ob DNEVU MLADOSTI so mladi iz sedmih razredov OŠ slavnostno zaprisegli ob vstopu v mladinsko organizacijo.

foto M. Tanšek

NAGRADNI KVIZ ZNANJA

Mesec je naokoli in pred vami so spet vprašanja zanimiva za vse, ki se radi gredo skrivalnice. Tokrat so vprašanja iz teme znamenitosti glavnih mest ali pomembnejših mest v svetu. Dragi, ki sestavlja kviz, upa, da vprašanja niso pretežka. Držimo pesti...

1. Nenavadna stavba je nastala za carja Ivana Groznega. Izročilo pripoveduje, da je dal car, potem, ko je bila katedrala končana, graditelja oslepiti, da ne bi mogel nikoli več ustvariti česa tako veličastnega. Kako se imenuje katedrala, ki stoji na Rdečem trgu v Moskvi?

2. Spretni grški arhitekti so v Atenah pred 2500 leti na 70 metrov visoki skali ustvarili višek lepote, marmornato zibelko zahodnjaške kulture. Katera je ta znamenitost?

3. Znamenitost stoji v glavnem mestu Francije in Francozi ji, oziroma mu pravijo »najgrše čudo sveta«. Stoji široko razkoračeno ob Seini, zgrajen pa je bil na prehodu tega stoletja. Imenujte to svetovno čudo?

4. Simbol mesta Istambulla je bila leta 537 posvečena kot bizantinska glavna cerkev, nato je bila dolga leta mošeja, danes pa je spremenjena v muzej. Kako se imenuje?

5. Znamenitost našega glavnega mesta stoji v parku na Tašmajdanu. Cerker so začeli graditi v 30 letih, vendar še danes ni dokončana. Je največja stavba v ortodoksnem stilu v Beogradu. Kako se imenuje cerkev?

6. Ta znamenitost Dunaja slovi kot eden najlepših in najsijajnejših gradov v Evropi. V njem je vladala dolga stoletja rodovina Habsburžanov, od katerih je najbolj znana Marija Terezija. Imenujte ta grad?

DELO MLADIH DANES

Bilo je konec vojne. Domovina je bila porušena in opustošena. Delovni ljudje so zavihali rokave in začeli z izgradnjo nove domovine. Jugoslavija je bila eno samo delovno mravljišče. Tudi mladi so priskočili na pomoč. Organizirali so se v delovne brigade. Začeli so graditi železnice, ceste, športna igrišča... Le kdo ne pozna železniške proge Samac—Sarajevo, Brčko—Banovići, avtoceste Bratstva in enotnosti Ljubljana—Beograd—Skopje, kjer so ob gradnji odmevali krampi in lopate, vmes pa se je slišala pesem: »Druže Tito, mi ti se kurnemo«...

Še danes so delovne akcije po vsej naši domovini. Mladi opravljajo različna dela, od napeljave pitne vode v višjih naseljih, pogozdovanja, gradnjo športna igrišča, pomagajo kmetom pri pospravljanju poljskih pridelkov, čistijo naravo...

Tudi jaz sem se v 7. razredu vključil v PIONIRSKO DELOVNO BRIGADO na naši šoli. Izvedli smo že nekaj delovnih akcij. Najbolj pa se mi je vtisnila v spomin delovna akcija na

Kopitniku, kjer smo pogozdovaleli poseko.

Zgodaj zjutraj smo se odpravili peš na Kopitnik. Orodje za delo je za nami pripeljal šofer šolskega kombija. Najprej sta nam dva gozdarja pokazala, kako moramo saditi sadike. Postavili smo se v vrste, dva metra drug od drugega. Pričeli smo s pogozdovanjem. V začetku nam je šlo delo dobro od rok in zelo hitro smo napredovali. Bolj smo se bližali strmemu vrhu, tembolj smo bili utrujeni. Delo ni bilo lahko. Prišel je čas malice, tako smo se malo oddahnili. Vsi smo bili veseli, da bomo malo počivali. Nato smo nadaljevali z delom. Pri tem smo morali zelo paziti, da ne poho-dimo že posajenih sadik. Delo je bilo opravljeno, posadili smo osem tisoč malih smrek.

Utrujeni smo se vračali domov, a zadovoljni in veseli, ker smo opravili dobro delo. Upam, da so sadike že pognale korenine in da bo tam lep smrekov gozd.

Sašo Šinkovec, 8.d
OŠ narodnega heroja Rajka
Hrastnik

Na kratko

Kar težko je vsak mesec začeti tole rubriko, katera je postala standardni del našega glasu. Najenostavnejše je še vedno: »Zdravov«. V teh pomladnih dneh, ko se bliža poletje, dnevi kar prehitro bežijo. Ko boste brali te vrstice, bodo nekateri namakali svoje telo v našem čudovitem Jadrano. Pa dovolj filozofije. Kaj je novega, nekaj smo pobrali iz dela OK ZSMS in naše sredine.

— Verjetno jih je velika večina bila v nedeljo 22. 5. 1983 na osrednji prireditvi ob dnevu mladosti na centralnem štadionu na Rudniku. Res škoda, da je vso prireditev pokvaril dež in s tem uničil vzdušje, ki bi lahko bilo na sami prireditvi. Mene osebno je motilo to, da poleg govora tov. Mojce Ulaga, in deklamacij gostov iz Raške, niso pripravili recitala.

Konec dober vse dobro... Mladi v občini Hrastnik so pokazali voljo do dela in prepričani so, da to ni zadnja njihova beseda...

— Iz OK ZSMS Hrastnik so nam javili, da je bila v petek dne 27. 5. 1983 konferenca OK ZSMS Hrastnik, na kateri so poleg drugih problemov in nalog podelili tudi priznanja OK ZSMS. Iz na-

še sredine so to priznanje dobili tov. Boris Volaj, tov. Cvijetin Neškovič, tov. Franci Seničar in tov. Franc Vidovič kot mentor mladinske organizacije Steklarne Hrastnik. Čestitke vsem tudi od uredništva glasa mladih...

— Končuje se mesec maj in s tem se tudi začenejo nove priprave za odhod mladih v brigade. Poznano nam je, da je za brigado 3. julij prijavljeno že 35 mladih, dočim se pri nas še vedno ne moremo sediniti, kdo od mladih bo lahko šel v brigado Steklar JU v katero moramo po razredu dati le 8 mladincev. Čudno mar ne, da od skoraj 500 mladih ne najdemo teh 8, ki bi predstavljali barve naše tako po svetu kot doma znane steklarne... Sprašujem se kdo pri tem zavira delo mladih...??? Brigada Steklar JU odide na delovno akcijo v II. izmeni in ne v prvi kot je bilo sprva dogovorjeno. Vzroke organizator ni navedel. Važno, da je sporočil pravočasno. Torej nasvidenje v brigadi 3. 7. 1983 na Đerdapu...

Naj bo v tem mesecu dovolj. Če sem kaj izpustila, vas vabim, da me o kakšni pomembni stvari opozorite in obvestite, ne bom nič jezna. Do naslednjega meseca pa nasvidenje...

Anita

DRUŽBENO KORISTNO DELO

Med neko učno uro je v razred stopila ravnateljica naše šole.

Prišla nam je povedati, da bomo lahko hodili na delovno prakso v DO Steklarna Hrastnik. Tega smo se vsi razveselili. Vsak dan od 14. pa do 20. ure, smo na delo odšli bo štirje učenci. Pred tovarno je bila velika gneča delavcev. Moji trije sošolci in jaz smo čakali zunaj. Kmalu je po nas prišla mlada delavka in nas odpeljala v slikarnico. Čakali smo na začetek dela. Prišla je vodja oddelka in nam razdelila delo. Z Andrejo sva vstavljali kozarce v kartone in jih zlagali na paleto. Sošolca pa sta z vozički odvažala kartone. To pa še ni vse. Kozarce smo morali zlagati iz kartonov na tekoči trak, delavka pa jih je dala pod nekak-

šno barvno in vzorčno mašino in na njih so bili že natisnjeni lepi vzorci. Pospravljali in premeščali smo zaboje. V lestence smo vstavljali nekakšne zapirane vijake in jih tudi zlagali. Ob 17. uri smo imeli tudi malico. Bone za malico smo dobili že zjutraj v šoli. Malica je bila kar dobra. Delavke so bile z nami prijazne. Z njimi smo se prijetno počutili in tako je bilo tudi prijetno opravljati naše delo.

Na delovno prakso smo hodili učenci 7. razredov. Z našim delom smo pomagali delavcem in našemu gospodarstvu. Te naše pomoči res ni bilo kaj veliko, a nekaj je vendar bilo.

Jasna Vogrinec, 7.a
OŠ NH Rajka, Hrastnik

40. OBLETNICA ZMS

Zveza mladine Slovenije je organizacija, v katero so vključeni vsi mladi Slovenije od trinajstega do sedemindvajsetega leta starosti. Letos praznuje že 40 let delovanja.

Začetki njenega dela segajo že v čas NOB, ko so mladi na različne način pomagali partizanom. Po vojni so pomagali pri odstranjevanju ruševin in sodelovali pri obnovi in izgradnji domovine. Organizirali so delovne brigade in pomagali graditi ceste, železniške proge, vodovode, kulturne domove in tovarne. Poleg tega so prirajali tudi kulturne prireditve ob različnih praznikih. Še danes mladinci organizirajo različne delovne akcije, kot so: zbiranje odpadnih surovin, urejanje okolja, pobiranje kmetijskih pridelkov, pogozdovanje in sodelovanje pri

gradnji važnih objektov. Te akcije so koristne za družbo in tudi za njihove udeležence, ker razvijajo medsebojno prijateljstvo, tovarištvo, solidarnost in medsebojno pomoč. V njih se srečujejo mladi ljudje iz raznih krajev Slovenije in Jugoslavije in navezujejo med seboj tesnejše stike. Ob delu v akcijah se mladi učijo samoupravljanja, saj enakopravno sodelujejo pri načrtovanju dela in pri delovnih uspehih, dajejo lastne pobude in predloge ter odgovorno prevzamejo naloge in dolžnosti.

Delo zveze mladine je prostovoljno in ni nagrajeno z denarjem, temveč z lepšim današnjim in jutrišnjim dnevom.

Tomislav Lušič
OŠ NH Rajka, Hrastnik